

KAUPPAKAMARILAINEN

Ulkopoliittisen instituutin
johtaja Teija Tiilikainen

**Jotain hyvää
BREXITISSÄ**

Keskuskauppakamarin
Timo Vuori

**Suhdannesumussa
piilee myös
bisnessaumoja**

Trans Farmin
tehtaanjohtaja Sanna Pesula

**VIENTIHITTI
fanittaa kotimaata**

KIIITOS SITOUTUNEESTA TYÖSTÄ

ANSIOMERKIT

UUSI VUODEN TYÖNTEKIJÄ -ANSIOMERKKI

Keskuskauppakamarin myöntämä Vuoden työntekijä -ansiomerkki palvelee nykypäivän työelämää ja kaikkia yrityksiä. Kun työyhteisössäsi on aihetta palkita henkilöstöä esimerkiksi onnistuneista projekteista, hyvistä hankkeista, loistavista työsuorituksista tai huipputuloksesta: hae Keskuskauppakamarin Vuoden työntekijä -ansiomerkki ja järjestä juhlat!

Menestyvän yrityksen taustalla on osaavia, sitoutuneita työntekijöitä.

Vuosimerkit, elämäntyömerkit ja rautaisen ansiomerkin löydät osoitteesta ansiomerkit.fi

RIIHIMÄEN-HYVINKÄÄN
KAUPPAKAMARI

JÄSENLEHTI

4
KAUPPAKAMARIKUULUMISIA

10
KALENTERI

16
MENESTYSRESEPTJÄ
Vientihitti fanittaa kotimaata

20
KOULUTUSKALENTERI

23
OPPILAITOSLIITE

30
HENKILÖ
Ulkopoliittisen instituutin johtaja
Teija Tiilikainen

34
TEEMA
Suhdannesumussa piilee myös
bisnessaumoja

Päätoimittaja
Anne Pevkur

Taitto ja ilmoitusmyynti
Tuija Hämäläinen

Kuvapankki
Pixhill.com

Julkaisija/kustantaja
Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari
Kankurinkatu 4-6, 05800 Hyvinkää
puh. 040 1979 691
etunimi.sukunimi@kauppakamari.fi

Painopaikka
T-Print Ky, Hyvinkää

Kohta kalkkiviivalla

Eilen illalla valvottiin EU-vaalivalvojisissa ja samalla seurattiin kun Leijonat taistelivat Suomelle kultaa. Jännitystä kerrakseen. Onnea riihimäkeläinen huippuvalmentaja Jukka Jalonen ja kaikki Leijonat!

Mielenkiintoinen ja vaiherikas vaalikevät on takana ja kahdet vaalit ovat historiaa. Hallitusneuvottelijat rakentavat hallitusohjelmaa. Tuleeko ohjelmasta sellainen, jolla on edellytykset jatkaa suomalaisten yritysten kilpailukyyn kehittämistä ja työllisyyden parantamista sekä kansantalouden tervehdyttämistä? Vai mennäänkö tielle, jolla potkitaan aikaansaadut hyvät asiat nurin ja lähdetään jakopolitiikan tielle. Aika näyttää.

Kauppakamarimme ei ole antanut vaalihuuman häiritä arkea vaan olemme vieneet suunnitelmallisesti eteenpäin asioita, joita syyskokouksessa teille esittelimme. Valiokuntien kokousteemat ovat olleet jälleen tuiki tärkeitä ja ajankohtaisia. Kurkista kuvagalleriaamme ja saat paremman käsityksen siitä, mistä nyt on puhuttu.

Olemme muuttaneet puheita teoiksi. Viime vuonna kaupan ja palvelujen valiokunnassa keskustelimme talousalueen matkailuyhteistyön kehittämisen tarpeesta ja lupasimme ottaa haasteen vastaan järjestämällä avoimen matkailun työpajan, jossa tunnustellaan onko alueen toimijoilla ja kunnilla todella tahtoa lähteä viemään talousalueen matkailutarjontaa aivan uudelle tasolle. Tilaisuuden järjestäminen kannatti. Osallistujat ilmaisivat selkeästi, että työtä pitää jatkaa. Olemme vasta lähtötilineissä.

Osaavan työvoiman turvaaminen on yksi merkittävimmistä asioista alueellamme ja koko maassa. Olemme jälkeen tarttuneet asiaan uudesta näkökulmasta edistääksemme osaltamme oppilaitosten ja työelämän kohtaamista jo varhaisessa vaiheessa. Tämä on varmasti yksi lääke motivoida ja sitouttaa opiskelijoita alueeseen ja yrityksiin omaa elämänsä rakentamaan. Yleinen viesti on, että yhteistyötä työelämän ja oppilaitosten välille pitäisi saada lisää. Mutta, mikä mahtaa olla tilanne juuri nyt? Tätä halusimme selvittää ja kysimme asiaa jäsenistöltämme. Tiivistäkin tiiviimpi kiteytys on se, että yhteistyötä kyllä on, mutta vieläkin enemmän on potentiaalia. Näyttää vahvasti siltä, että yritykset eivät tiedä tarpeeksi toimijoista ja kaikista niistä mahdollisuuksista, joita oppilaitosyhteistyö voisi antaa. Selkeä viesti on se, että yritykset haluavat tietoa koulutus- ja kehittämisorganisaatioistamme ja että heihin otetaan yhteyttä. Kilpajuoksu yrityksiin alkakoon.

Moni asia on alkumetreillä, moni hyvässä vauhdissa, mutta yhden asian suhteen kalkkiviiva lähestyy. Takanani on 43 vuoden hieno työura ja edessä eläkepäivät. 12 viimeisintä vuotta olen saanut tehdä työtä kauppakamarimme ja alueemme hyväksi. Nämä ovat olleet huikean mielenkiintoisia vuosia kanssanne. Olen tehnyt työtäni suurella sydämellä osaa-vien ja innokkaiden ihmisten kanssa. Muistini on täynnä hienoja hetkiä kanssanne.

Lämmin kiitos kaikille teille hyvästä yhteistyöstä. Erityiskiitokset kuuluvat upeille työtovereilleni, joiden kanssa on ollut suuri ilo tehdä töitä. Samalla toivotan kauppakamarille ja uudelle toimitusjohtajalle, Marja Heinimäelle mitä parhainta menestystä tulevaisuuteen!

Anne Pevkur, toimitusjohtaja

*Muistini on
täynnä hienoja
hetkiä kanssanne.*

1. ICT-valiokunnassa IoT ja 5G.
2. Teollisuusvaliokunta keskittyi pohtimaan mistä saadaan osaavia työntekijöitä teollisuuteen.
3. Vetovoimavaluokunnassa esillä talousalueen tapahtumatuotanto ja markkinointi.
4. Kaupan ja palvelujen valiokunnassa keskityttiin kuntien hankintapolitiikkaan.
5. Aluekehitysvaliokunnassa esillä Onnistuneen rakentamisen kulttuuri - Miten luomme vetovoimaisia ympäristöjä?
6. Liikenne- ja logistiikkavaluokunta suosittelee toimitusketjujen kehittämistä.
7. Kasvu- ja kansainvälistymisvaluokunnassa päivitettiin palvelutarpeita.

1.

1. Yritysturvallisuusforumissa Supon edustaja valisti kuulijoita mm. yritysvaikollisuudesta.

2. Kamarinaisten tapaamisessa keskusteltiin vilkkaasti mm. siitä, miten tärkeää on saada nuoria mukaan työelämään.

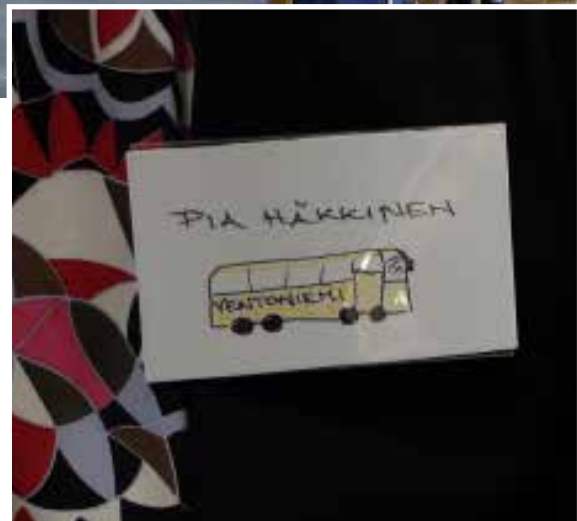
3. HHJ-puheenjohtajakurssilla toteutettiin mielenkiintoisia ryhmätehtäviä. Coachina arvostettu Antti Virtanen Hallituspartnereista.

2.

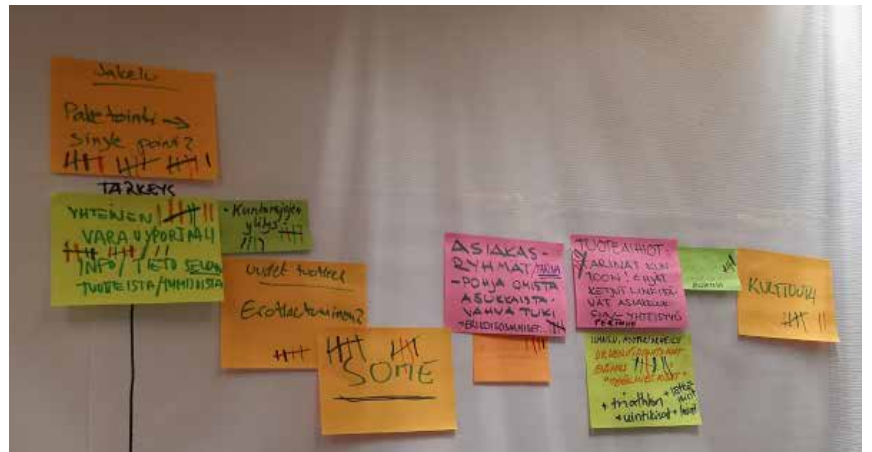

3.

Kauppakamari toteutti matkailun työpajan, jolle oli ilmeinen tarve. Tilaisuudelle toivottiin jatkoa, jotta yhdessä työstettyjen asioiden eteenpäin vieminen saa vauhtia.

1.

1. Hallitus päätti kokouksessaan 4.4. valita kauppakamarin uudeksi toimitusjohtajaksi 1.8. alkaen Marja Heinimäen (vasemmalla). Ensimmäisinä onniteljoina kauppakamarin puheenjohtaja Markku E Rentto (oikealla) ja eläkkeelle siirtyvä toimitusjohtaja Anne Pevkur.

2. - 5. Kauppakamarin Finanssilounas veti tälläkin kerralla salin täyteen väkeä. Syykin selvä, sillä vieraana oli Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn.

2.

3.

4.

5.

1. - 3. Ennen kauppakamarin kevätkokouksen alkua oli hetki aikaa tuttujen tapaamiseen.

4. - 5. Keskuskauppakamarin johtava ekonomisti Mauri Kotamäki kertoi kokousväelle, kannattaako työn tekeminen ja teettäminen Suomessa.

6. Anne Pevkur kiitti Laurean opiskelijoita Osaajaforumin toteuttamisesta ja kannusti lukemaan kauppakamarin erinomaisia ammattikirjoja.

7. Kauppakamarin iloinen kaksisiko palkittiin kokouksessa ansiomerkillä. Lilla Jokinen (kuvasa vas.) Vuoden työntekijä -ansiomerkillä ja Tuija Hämmäläinen hopeisella ansiomerkillä 20 vuoden työskentelystä kauppakamarissa. Palkitut kiittävät!

27.8.

IDIOOTTEJA YMPÄRILLÄSI

Hyödynnä DISC-henkilöanalyysiä liiketoiminnassasi

Aika: ti 27.8.2019 klo 8.00 - 10.30**Paikka:** Kokoustila Nosturi, Villatehdas, Hyvinkää

Aamupäivän aikana tutustutaan miten Extended DISC®-henkilöanalyysiä voidaan hyödyntää liiketoiminnan eri osa-alueilla: vuorovai-
kutustaitojen ja kommunikoinnin kehittämässä, esimiestyössä, tiimien toiminnan parantamisessa, rekrytoinnissa ja neuvottelutai-
tojen hiomisessa.

Asiantuntijana toimii kokenut liikkeenjohdon konsultti, Extended DISC Certified Trainer **Jari Valtonen** Industria Oy:stä. Jarilla on 17 vuoden kokemus Extended DISC® -analyysin käytöstä eri tilanteissa.

ELOKUU

SYYSKUU

JOULUKUU

27.8.

IDIOOTTEJA YMPÄRILLÄSI**Aika:** ti 27.8. klo 8.00 - 10.30**Paikka:** Villatehdas, kokoustila Nosturi, Hyvinkää

3.9.

**KAUPPAKAMARIPOINTTI:
KANSAINVÄLISEN KAUPAN SOPIMUSEHDOT****Aika:** ti 3.9. klo 8.30 - 11.00**Paikka:** Villatehdas, Kokoustila Nosturi, Hyvinkää

Asiantuntijana asianajaja, KTM **Petri Nevalainen**
Asianajotoimisto Applex
Oy:stä.

Tilaisuus on maksuton ja suunnattu kaikille, jotka ovat tekemisissä kansainväli-
seeseen kauppaan liittyvi-
en kysymysten kanssa.

19.9.

KAMARINAISTEN TAPAAMINEN**Aika:** to 19.9. klo 14.00 - 16.00**Paikka:** Handelsbanken, Hämeenkatu 4, Hyvinkää

5.12.

KAUPPAKAMARIN SYYSKOKOUS**Aika:** to 5.12.**KAUPPAKAMARI ONNITTELEE UUTTA NEUVOSTA**

Kauppakamari onnittelee lämpimästi Sako Oy:n toimitus-
johtajaa, teollisuusneuvos **Raimo Karjalaista!**

UUSIA JÄSENIÄ

- **Salescon Oy, Hyvinkää**
Toimiala: liikkeenjohdon konsultointi
- **TarjaK LKV Oy, Hyvinkää**
Toimiala: kiinteistönvälitys
- **Mood of Finland Oy, Hyvinkää**
Toimiala: matkailu ja koulutus
- **Kuljetusliike Numka Oy, Loppi**
Toimiala: tieliikenteen tavarankuljetus

Tervetuloa mukaan kauppakamaritoimintaan!

Aurinkoista ja rentouttavaa kesää!

Kauppakamarin toimisto palvelee
koko kesän ajan arkisin klo 8.30 - 16.00.

Parhaat asiat tehdään yhdessä

On ollut mielenkiintoista toimia Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarissa aktiivisena jäsenenä sekä hallituksessa että koulutus- ja työvoimavaliokunnassa. Jäsenyydet ovat olleet näköalapaikka alueemme talouselämään ja verkostomme toimintaan.

Parhaat asiat tehdään yhdessä, verkoston vahvuus on yliverstaista ja erilaisuudesta syntyy synergiaa. Kamarimme sijoittuminen kahden läänin alueelle antaa meille mielenkiintoisia mahdollisuuksia toimia.

Työni ja koulutukseni puolesta minua kiinnostavat monipuolisesti liiketoiminta, kehittäminen, työllistäminen ja alueemme palvelut. Koulutukseni on palvelujohtamisen ja kehittämisen ylempi amk-tutkinto, lisäksi olen suorittanut Executive MBA ja ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot. Täydentääkseni osaamistani olen suorittanut oikeustieteen opintoja Helsingin ja Lappeenrannan yliopistoissa sekä Aalto-yliopistossa.

Viimeiset kymmenen vuotta olen toiminut henkilöstöpalvelualalla. Ammatillisesti olen ollut onnekas, olen työskennellyt upeissa tehtävissä mahtavien ihmisten kanssa. Olen saanut rekrytointia yrityksille ammattitaitoisia työntekijöitä ja kouluttanut niin johtamisen haastavien tilanteiden hoitamista kuin urasuunnittelua ja työnhaun valmiuksia. Palveluiden kehittäminen ja suunnittelu on ollut laaja osa työtäni.

Aiempaan uraani liittyy vahvasti ravintola-ala monine sävyineen. Olen saanut toteuttaa itseäni ja luoda upeita tilaisuuksia asiakkaileni. Työ on ollut

vaativaa, mutta antoisaa. Mitään näistä en olisi pystynyt luomaan yksin, vaan rinnallani on työskennellyt vahva ammattilaisten joukko.

Minua viehättää uuden oppiminen ja tekemisen tehokkuus, haastan vanhoja oletuksia ja pyrin saamaan ihmiset ajattelemaan. Haluamme olla alueellamme yritysten tärkeä kumppani, Annen sanoin "Kauppakamarimme on aktiivinen yritysverkosto, jossa on valtavasti osaamista ja kokemusta. Jaamme ja välitämme tietoa, koulutamme, vaikutamme yrityksille tärkeissä asioissa. Rakennamme yhteistyön siltoja ja mahdollistamme uusia kontakteja".

On hienoa tulla valituksi näin hyvin hoidetun kauppakamarin johtoon ja päästä jatkamaan Anne Pevkurin tekemää työtä. Kauppakamarimme on vahva ja Suomen paras, toimintaamme on kehitetty monipuolisesti ja rohkeasti. Olemme olleet monessa asiassa edelläkävijä. Annelle kiitos kerrassaan upeasta työstä ja saavutuksista. Odotan innokkaasti, että pääsen vaikuttamaan osaltani siihen, millainen kauppakamarimme on tulevaisuudessa ja kehittämään sen toimintaa yhtä mallikkaasti, kuin tähän asti.

Aurinkoista kesää ja tapaamisiin, terveisin Marja

Marja Heinimäki on Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin uusi toimitusjohtaja 1.8.2019 alkaen.

Kauppakamari tukee monin eri tavoin kasvuhalluisia yrityksiä. Yksi tällainen on uusi Jeesaaja-palvelumme. Kauppakamarin Jeesaajat ovat kokeneita, aktiivisesti liike-elämässä toimivia henkilöitä, jotka haluavat jeesata Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin jäsenyrityksiä kasvun polulla. Jeesaaja-sana kertookin jo palvelun luonteen. Voit soittaa Jeesaajalle ja kysellä kokemuksista ilman laskun pelkoa. Toki, voit sopia joidenkin Jeesaajien kanssa myös syvemmästä maksullisesta yhteistyöstä tai toimeksiannosta. Ota yhteyttä, tarjoamme jeesiä!

Arto Juosila,
Arma Development Oy
040 551 2878,
arto.juosila@gmail.com

Liiketoiminnan kehittäminen, rakenne-
muutokset ja kannattava kansainvälinen
kasvu ovat lähellä sydäntäni.

Jeesaan mielelläni liiketoimintasi ana-
lysoinnissa, strategian tarkentamisessa,
kasvutavoitteiden asettamisessa ja niiden
saavuttamisessa. Tehdään yhdessä
käytännön tuloksia. Sinä minä ja varsinkin
sinun oma tiimisi.

Tunnen hyvin työskentelyn kansainvälisillä
markkinoilla. Olen mukana hallitus-
työskentelyssä ja myös start up -yrityksen
perustaja. Monessa sopassa keitetty.

Pekka Kujala,
insinööri evp.
040 747 6975,
velipekka.kujala@
elisinet.fi

Oma työurani koostuu kahdestakym-
menestä vuodesta konepaja- ja teräs-
teollisuuden tuotannon kehittämis- ja
johtotehtävissä sekä yli viidestätoista
vuodesta koneiden ja laitteiden huolto-
liiketoiminnan kehittämisessä alkaen
business konseptin rakentamisesta ja
jatkuen toiminnan laajentamiseen kan-
sainväliseksi ml. useita yritysostoja.

Mikäli nuo asiat askarruttavat jeesaan
mielelläni sparraajana.

Anitta Niemelä
Johdon coach,
FM, HHJ, PCC
Anitta Niemelä Oy
040 742 1110
anitta@
anittaniemela.fi

**Kysy jeesiä ja sparrausta ihmisten ja
muutosten johtamiseen sekä henki-
löstöhaasteisiin.**

Olen kokenut johdon coach ja valmen-
taja, jolla on paljon omaa kokemusta
liiketoiminnan johtamisesta, HR-joh-
tamisesta sekä muutostilanteista. Voin
auttaa sinua johtamisen sekä esimies-
työn ja henkilöstöasioiden haasteissa.
Erityisosaamistani on henkilöstön so-
peutustilanteiden hyvä johtaminen ja
uudistunut muutosturvallisuusääntö.
Tarvittaessa voin tehdä myös toimeksi-
antoja em. asioissa.

Olen myös kansainvälisesti sertifioitu
coach PCC. Työkokemukseni on pankki-
vakuutus- ja valmennusliiketoiminnasta.
Olen myös valmentanut ja konsultoinut
yli 150 yritystä eri toimialoilla.

Pekka Miettinen,
ekonomi, HHJ,
050 2874,
pekkaj.miettinen@
gmail.com

Työskentelen muutamien eri toimialoilla
olevien pk-yritysten kanssa sparraten ja
hoitaen konsulttitoimeksiantoja sopimuk-
sen mukaan.

Tarjolla on siten keskustelukumppanuutta
ja jeesasta liittyen yritystoiminnan kehit-
tämiseen, kuten liike-idean pohtimiseen,
kannattavuus- ja rahoitusratkaisujen ar-
vointiin, saneeraustilanteisiin, henkilöstö-
asioiden hoitoon jne.

Tiedän kokemuksesta, että yrityksissä mo-
nenlaiset kehittämissasiat ovat jatkuvasti
ajankohtaisia! Mikäli kaipaat keskuste-
lukumppania, ota epäoimättä yhteyttä:
katsotaan yhdessä olisiko juttukaverista
apua!

Timo Liukko,
First Round Oy
040 701 2272,
timo.liukko@
firstround.fi

**Kysy jeesiä enkeli- ja kasvurahoituk-
sesta sekä IoT:stä**

Olen yrittäjä First Round Oy:lla ja autan
yrityksiä kasvussa ja rahoituksen haussa.
Toimin myös IoT-yritys Small Data Gar-
den Oy:n hallituksen puheenjohtajana.

**Minulle voi osoittaa kysymyksiä liit-
tyen**

- kasvurahoitukseen
- enkelirahoittamiseen
- esineiden internetin (IoT) liiketoimintamahdollisuuksiin

Matti Malminen,
Director, Trade &
Export Finance,
Konecranes Oy,
040 530 6136,
matti.malminen@
konecranes.com

Olen työskennellyt aiemmin 26 vuotta
pankkimaailmassa ja ulkomaankaup-
paan liittyvät maksutavat ja riskeiltä
suojautuminen oli pankkimaailmassa
päivittäistä työsarkana. Kuusi vuotta
sitten siirryin "toiselle puolelle pöytää"
ja toimin nyt Konecranesin globaalina
Help Deskinä näihin asioihin liittyen.
Maailman talous on valitettavasti men-
nyt heikompaan suuntaan joten luot-
toriskeiltä suojautuminen on tärkeää.
Tunne asiakkaasi ja erilaiset sanktiot
ovat myös uutena tekijänä ulkomaan-
kauppaa harjoittavien yritysten päivit-
täistä arkea.

Voin jeesata näissä aiheissa:

- Ulkomaankaupan maksutavat
- Vientikaupan rahoittaminen
- Vientikaupan sanktiot
- Luottoriskiltä suojautuminen

Kari Moisiola, HHJ
Yrityslautturi Oy,
Trailmaker Oy,
MeValuation Oy
050 388 3853,
kari.moisiola@
yrityslautturi.fi

Olen työskennellyt liiketoiminnan ke-
hitystehtävissä yli 20 vuotta, joista 16
vuotta suurissa konserneissa.

Olen rakentanut liiketoimintakonsepteja
ajatuksesta operointiin. Nykyisin toimin
useissa yrityksissä osakkaana ja hallitus-
ammattilaisena. Työssäni autan yrityksiä
rakentamaan selkeän kasvupolun, kir-
kastamaan strategiansa ja nostamaan
selkeästi rahoitusvalmiuttaan. Sparraan
ja valmennan myös mm. myynti-, esiin-
tymis- ja neuvottelutaidossa.

Jeesaan mielelläni:

- Liikeidean terävyys ja kasvustrategia
- Myynti- ja neuvottelutaidot
- Kun halutaan muutosta: kasvua, kansainvälistymistä, rahoitusta tai edessä sukupolven- tai omistajanvaihdos

Lassi Nyysönen,
asianajaja, YTM,
osakas, Asianajotoi-
misto Fenno
050 570 3234,
lassi.nyysonen@
fennolaw.fi,
www.fennolaw.fi

Olen työskennellyt erittäin laaja-alai-
sesti yritysten ja yksityishenkilöiden oi-
keudellisten asioiden parissa. Avustan
asiakkaitani työ-, yhtiö- ja sopimusoi-
keudellisissa asioissa sekä erilaisissa yri-
tysjärjestelyissä.

Minulla on myös erittäin laaja koke-
mus tilanteista, missä kaikki ei ole
mennyt liiketoiminnan osalta parhaal-
la mahdollisella tavalla. Olenkin ollut
hoitamassa konkurssi- ja yrityssaneer-
ausmenettelyitä pesähoitajana, sel-
vittäjänä tai avustamassa eri osapuolia
näissä menettelyissä. Toimintani on kä-
sittänyt avustamisen liiketoiminnan ris-
kienhallintaan, jatkuvuus suunnitteluun,
tervehdyttämiseen ja yleiseen johtami-
seen liittyvissä kysymyksissä.

Viimeisten vuosien aikana olen ollut
tukemassa ja auttamassa yrityksiä ja
yrittäjiä entistä enemmän liiketoimin-
nan kehittämiseen liittyvissä asioissa
oikeudellisen neuvonnan jäädessä jopa
hieman taka-alalle. Strategiat, osakasso-
pimukset, johtamisrakenteet sekä erityi-
sesti liiketoiminnan murrostilanteet on
minulle tilanteita, missä olen mielelläni
auttamassa.

Sirpa Pötry,
Aluevientipääällikkö,
Reka Kaapeli Oy
mbl 040-503 2535,
sirpa.potry@reka.fi

Yli 30 vuotta vientimyyntiä asiakkaina sähköalan tukkurit, maahantuojat, sähkönjakeluyhtiöt ja OEM. Toiminut eri Euroopan maissa joista viimeisimpinä Skandinaavia ja Balttian maat. Kokemusta paikallisten myyntiyhtiöiden perustamisesta ja johtamisesta. Myös jakelukanavien etsintä ja kansainväliset tenderit ovat olleet osana työtäni. Mikäli jokin näistä osa-alueista askarruttaa niin jeesaan mielelläni.

Pekka Rantamäki
diplomi-insinööri,
toimitusjohtaja,
Rantamäki Advisors Oy
0400 482 517,
pekka.rantamaki@outlook.com

Olen toiminut yli 30 vuotta rakennustarvikealalla markkinointi- ja johtotehtävissä, joista 26 vuotta Saint-Gobain Rakennustuotteissa markkinointijohtajana ja toimitusjohtajana. Viimeksi toimin 10 vuotta Teknos Group Oy:n konsernijohantajana ja CEO:na. Olen nyt eläkkeellä ns. päivätyöstä ja minulla on oma konsultointiyritys ja toimin seitsemän keski-suuren yrityksen hallituksen jäsenenä ja kahdessa niistä puheenjohtajana.

Minulla on vahva kokemus liiketoiminnan johtamisesta rakennustarvikealalla/-kaupassa ja valmistavassa teollisuudessa sekä yrityskaupoista Suomessa ja ulkomailla. Päämarkkina-alueet, joissa olen toiminut ovat Suomi, Skandinaavia, Venäjä & CIS, Balttia, Puola, Saksa ja Kiina. Konsernijohantajakokemus ja hallitustyöskentely on myös antanut kokemusta Strategian tekemisestä, toteuttamisesta sekä yrityksen johtamisesta ja henkilöstön kehittämisestä yleisesti. Olen mielelläni auttamassa liiketoiminnan kehittämisessä ja sparraamassa sekä mahdollisissa yrityskaupoissa.

Pasi Helminen,
Asiakkuuspääällikkö,
Canorama Oy
040 568 8205
pasi.helminen@canorama.fi

Olen työskennellyt yli 21 vuotta IT ja ICT alalla. Tästä ajasta seitsemän vuotta operaattorilla konesalipalveluiden sekä tietoliikenneyhteyksien parissa. Loput ajasta olen ollut IT laitteiden ja palveluiden parissa. Olen työskennellyt myös huollossa muutaman vuoden joten tiedän myös mitä konepellin alla on.

Omaan vahvan näkemyksen IT:n nykytilasta ja ohjaan yrityksiä oikeaan suuntaan IT viidakossa. Voimme tarpeen mukaan pitää kehityspalaverit 1-2x vuodessa. Autan myös tietosuojalain vaatimissa haasteissa. Minulla on myös erittäin kattava verkosto alan toimijoista.

Jeesaan mielelläni seuraavissa

- ICT puolen tuotteet ja palvelut
- Tietosuojalaki ja sen vaatimukset
- Tietosuoja ja tietoturva
- Palvelutarjouksien tarjouksien vertailu
- Tietoliikenneyhteydet
- IT-Ulkoistus

LAKI-, VERO- JA TYÖSUHDEASIA

Asianajotoimisto Applex, Hyvinkää

040 534 6967, 020 791 2950

- VT Panu Hiidenmies

- yhtiöoikeus
- sopimusoikeus
- työoikeus
- riitojen ratkaisu
- yritysjärjestelyt

Asianajotoimisto Tapio Kinanen

p. (019) 450 370

Asianajaja Tapio Kinanen:

- vero-oikeus, verotarkastukset ja -valitukset
- yhtiö-, sopimus- ja työoikeus
- yritysjärjestelyt ja sukupolvenvaihdokset
- vaihtoehtoiset riidanratkaisumenetelmät
- oikeudenkäynnit

Lakiasiantoinimisto J. Härkönen Oy

p. 0400 247 475

- Varatuomari Jouki Härkönen
lainopillinen yleisneuvonta

ENSIAPUA TALOUSKYSYMYKSIIN

Akeba Oy, p. 045 874 9181

Taloushallinnon ja rahoituksen konsultointia

- KTM, HJJ Kaisa Kokkonen

Taloushallinnon erilaiset kehityshankkeet

- johdon raportointi
- budjetointi
- tilinpäätöksen suunnittelu
- kassan optimointi
- yritysjärjestelyt

IPR-ASIA

Leitzinger Oy, p. 040 533 9833

- Timo Sole, DI, Eurooppapatenttiasiamies,
EU-mallioikeusasiamies

Palveluumme kuuluvat erilaiset aineettoman omaisuuden hoitamiseen kuuluvat asiat, kuten esimerkiksi:

- patentit
- hyödyllisyysmallit
- mallisuojat
- tavaramerkit
- kilpailijakartoitukset
- toimintavapaus selvitykset
- uutuustutkimukset
- tekniikan tason selvitykset
- IPR-strategia
- sopimusasiat
- lisensioinnit

Tilintarkastus Rantalainen Oy,

KHT-yhteisö, p. 010 324 3100

- OTK, KHT Antti Rantalainen:

- verotus
- yritysjuridiikka
- tilintarkastus
- kansainvälinen verotus
- yritysjärjestelyt
- tilintarkastus verkostomme Polaris International'n kautta.

Maksutonta
puhelinneuvontaa!

Suojele yrityksesi tärkeintä pääomaa, tietoa.

Tiesitkö, että yrityksen tietoja vuotaa yleisesti siksi, että työntekijät eivät ole tietoisia uhkista eivätkä siitä, että työnantajalla on jotain suojattavaa tietoa.

Esimerkiksi seuraavilla perusasioilla tähän ongelmaan voi puuttua:

- ✓ **Yrityksen turvallisuuskulttuuri**
Onko yrityksessäsi määritelty miten tietoa säilytetään ja jaetaan? Kuka voi jakaa ja mitä kanavien käyttäen? Onko kannettavat tietokoneet ja mobiilit suojattu? Entä miten tiedostojen varmuuskopiointi on hoidettu? Onko toimistosanne avointen ovien kulttuuri myös tietojen suhteen? Miten esim. tuotekehityshankkeiden aineisto ja muu kriittisen tiedon dokumentointi on hoidettu?
- ✓ **Tietojen luokittelu**
Mikä tieto yrityksessäsi on julkista ja mikä ei? Tietääkö henkilökunta nämä rajat?
- ✓ **Tietoonpääsoikeudet**
Kenellä on oikeus päästä mihinkin tietoon? (Esim. tuotekehitys, prosessit, hankinnat, taloushallinto, pankkiyhteydet, sopimukset, henkilöstöasiat jne) Onko oikeudet päätetty työsuhteen päätyttyä?
- ✓ **Työntekijöiden ohjeistaminen sekä koulutus**
Onko kaikille työntekijöille kerrottu yrityksen turvallisuuskulttuurista ja henkilöstön vastuusta? Sisältyykö tämä asia uusien työntekijöiden valmennukseen? Milloin henkilökuntanne on viimeksi ollut koulutuksessa saamassa tietoa yrityksen tietoturvallisuudesta? Onko organisaatiossanne määritelty asiaan liittyen vastuuhenkilö?

Työntekijöiden koulutuksessa kannattaa huomioida:

- ✓ **Uhat, joita tietoihin voi kohdistua**
Selvitä minkälaisia uhkia on tällä hetkellä olemassa ja päivitä tilanne säännöllisesti, esim. uusimmat kalasteluviestit
- ✓ **Seuraukset tietojen vuotamisesta**
Konkretisoi koulutuksessa, mitä yritykselle ja sen tulevaisuudelle voi tarkoittaa uhkan toteutuminen.
- ✓ **Ohjeistus tietojen luokittelusta ja käsittelystä**
Tee selkeä ohjeistus ja jaa henkilöstön tietoisuuteen.
- ✓ **Työntekijöitä kannustetaan kertomaan tietoturvapoikkeamista**
Vahinkoja sattuu, mutta kannusta työntekijöitä kertomaan välittömästi esim. kalasteluviestiin liittyvän liitteen avaamisesta. Näin pääsette heti torjumaan suurempaa vahinkoa.
- ✓ **Mahdollinen sosiaalisen median käytön ohjeistus**
Onko henkilöstöllesi selvää, että siviilielämässä käytettävät sosiaalisen median kanavat voivat heikentää yrityksesi turvallisuutta?

Varmista, että yrityksessäsi ei ole heikkoja lenkkejä. Tässä oli vai osa kysymyksistä ja asioista, joihin yrityksissä tulisi kiinnittää huomiota. Tietoa ja apua tietoturvallisuuden parantamiseksi löytyy. Tutustu seuraavaan sivuun ja sen hyödyllisiin linkkeihin.

Office 365 -sähköpostin tietojenkalastelu ja tietomurrot erittäin yleisiä – havaitse, suojaudu, tiedota!

Lähde: Kyberturvallisuuskeskus

Kyberturvallisuuden hallinta on tärkeä osa yrityksen riskienhallintaa

Etenkään pienillä yrityksillä ei yleensä ole resursseja tarkkaan riskien mittaamiseen, mutta erilaisten uhkaskenaarioiden pohtiminen ja vertailu omaan toimintaan antaa jo hyvän alun.

Liikenne- ja viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus (aiemmin Viestintäviraston Kyberturvallisuuskeskus) ja Elinkeinoelämän keskusliitto ovat julkaisseet oppaan TIKKA - Tietoturvaluustilanteen kartoitustyökalu pienille yrityksille https://ek.fi/wp-content/uploads/TIKKA_Tietoturvaluustus_opas.pdf. Siinä on kuvailtu kuusi tyyppistä skenaariota, joissa yrityksen kyberturvallisuus vaarantuu.

Kyberturvallisuuskeskuksen verkkosivuja <https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/> Facebook-sivua <https://www.facebook.com/NCSC.FI> ja Twitter-tiliä @CERT-FI seuraamalla pysyy ajan tasalla keskeisimmistä kyberturvallisuuden ilmiöistä ja ajankohtaisista uhistä. Sivulla on myös oppaita useiden tietoturvahkien torjumiseen. Kyberturvallisuuskeskuksella on useita toimialakohtaisia sähköpostilistoja, jolla tiedotetaan kutakin toimialaa koskevis-

ta kyberturvallisuusasioista. Auttaessaan häiriöistä kärsiviä organisaatioita Kyberturvallisuuskeskus antaa usein seuraavia neuvoja:

1. Edellytä kaikilta yrityksesi tietojärjestelmien käyttäjiltä riittävän pitkiä ja monimutkaisia salasanoja. Ohjeista käyttäjiä hyvistä salananakäytännöistä.
2. Kouluta ja opasta käyttäjiä toimimaan turvallisesti. Kyberturvallisuuskeskuksen verkkosivuilla olevat ohjeet soveltuvat myös tähän.
3. Edellytä kaikilta käyttäjiltä kaksi- tai monivaiheista tunnistautumista.
4. Huolehdi ohjelmistopäivityksistä. Päivitykset suojaavat järjestelmiäsi, kun niistä on löytynyt haavoittuvuuksia. Haavoittuvuuksia hyödyntämällä hyökkääjä voi tunkeutua yrityksesi järjestelmiin. Erityisen alttiita hyväk-

sikäytölle ovat internetiin auki olevat web-palvelimet lisäosineen.

5. Ennakoi sopimalla. Huolehdi siitä, että olet sopinut palveluntarjoajasi kanssa myös häiriötilanteiden hallinnasta ja niistä palautumisesta.
6. Varmuuskopioi. Muista ottaa säännöllisesti varmuuskopioita tiedostoista. Mikäli tietokoneesi hajoaa, kirstys- tai muu haittaohjelma lukitsee tiedostosi tai ne korruptoituvat, voit aina palauttaa varmuuskopioidut versiot.

Kyberturvallisuuskeskus auttaa maksutta ja luottamuksellisesti kaikkia tietoturvaloukkauksista kärsineitä palautumaan tilanteesta. Saat yhteyden Kyberturvallisuuskeskukseen kaikilla sen verkkosivuilla olevan "Ilmoita tietoturvaloukkauksesta" -linkin kautta.

*Meillä on sopimusviljelijöitä,
jotka ovat olleet mukana
kohta jo 30 vuotta.*

- Sanna Pesula

Vientihitti fanittaa kotimaata

TEKSTI JA KUVAT **JUKKA SAASTAMOINEN**

Tunnin kierros maailman suurimman kuminanvalmistajan Trans Farmin tehtaassa paljastaa, miksi yhtiö, jonka tavarasta 99 prosenttia menee vientiin, on päättänyt pitää tuotantonsa Riihimäellä.

Löytyyköhän tästä tasavallasta ihmistä, joka seuraa alkukesän säätiedotuksia yhtä tarkasti kuin Trans Farmin tehtaanjohtaja **Sanna Pesula**?

”Kun Trans Farmilla on vain yksi tuote eli kumina, kesän sato on yhtiön elinehto. Ratkaisevia ovat pari–kolme juhannusta edeltävää viikkoa. Silloin nähdään, miten onnistuu kuminan kukinta. Jos on kylmää ja märkää, pölyttäjät eivät liiku eikä tuulipölytyskään toimi”, Pesula sanoo.

Niin kuin muistetaan, kesä 2018 oli Suomessa harvinaisen kuiva ja lämmin. Sateettomat hellejaksot venyivät niin pitkiksi, että useimmat viljelijät menettivät ison osan sadostaan ja sitä tietä hermonsaa.

Mutta mahtui joukkoon poikkeuksiakin. Niille viljelijöille, joiden sortimentti sisälsi kuminaa, kuuma kesä tuli kuin taivaanlahjana.

Omituiselta kuulostava yhtälö selittyi Sanna Pesulan mukaan sillä, että kumina on kaksivuotinen kasvi. Kun toissa vuonna pölyttyneet kuminat ehtivät kasvattaa itselleen hyvät juuristot ja kun sen päälle aurinko paistoi yhtä soittoa viikosta toiseen, sadosta tuli hämmästyttävän hyvä.

Pesulan edustama Trans Farm on maailman suurin kuminantuottaja. Yhtiöllä on noin 900 sopimusviljelijää, joiden toimittamasta raaka-aineesta se seuloo neljä miljoonaa kiloa valmista kuminaa vuodessa. Tuotanto menee 99-prosenttisesti vientiin. Vakituksia vientimaita on 20–25 ja satunnaisia suunnilleen saman verran.

Trans Farm perustettiin vuonna 1990. Asialla olivat nuoret maatalon pojat **Juha**

Juha Hemminki tietää, miten suoraan ihmisten makutottumukset vaikuttavat kuminan kysyntään.

Hemminki ja Jyrki Leppälä, jotka aloittivat bisneksensä maatalouskoneita maahantuo-

malla. Pian he kuitenkin luopuivat kannattamattomasta konekaupasta ja siirtyivät maustekasvien pariin. Useita eri kasvilajeja kokeiltuaan he päätyivät kuminaan. Se tuntui sopivan Suomen luontoon hyvin, ja tälläkäläisillä viljelijöillä näytti olleen siitä kokemusta vaikka muille jakaa: perinnetieto kertoo, että Suomesta on viety kuminaa maailmalle jo 1860-luvulta lähtien.

Perustajakaksikko on edelleen tiukasti Trans Farmissa kiinni. Leppälä työskentelee toimitusjohtajana ja Hemminki myyntijohtajana. Hemminki toimii myös yhtiön hallituksen puheenjohtajana.

Trans Farmin kyljessä pyörii Nordic Caraway -niminen yritys.

Se on Trans Farmin ja toisen suuren suomalaisen kuminantuottajan Caraway Finlan-

din yhteinen markkinointiyhtiö. Vuonna 2004 perustettu Caraway Finland toimii Närpiössä Porin ja Vaasan välimaastossa ja tuottaa kaksi miljoonaa kuminakiloa vuodessa. Se on siis volyymilla mitattuna puolet pienempi kuin Trans Farm.

Juha Hemmingillä on oma roolinsa myös Nordic Carawayssa: hän on sen toimitusjohtaja. Kahta hattua kantaa Sanna Pesulakin: hän toimii sekä Trans Farmin tehtaanjohtajana että Nordic Carawayn logistiikkapäällikkönä.

Trans Farmin tuotantoprosessi vaikuttaa maallikon silmin yksinkertaiselta.

Homma lähtee liikkeelle siitä, että viljelijän puima ja kuivattama kumina kipataan seulalajittelijaan. Siellä siitä seulotaan isoimmat, käpyjen ja kannyköiden tyyppiset roskat sivuun. Sitten siirrytään päälajittelijaan, jossa karsitaan kaikki liian suuret ja liian pienet siemenet pois. Tavaraa seulotaan prosessin aikana niin pitkään, että lopulta tuote-erästä ei löydy yhtään liian pitkää eikä lyhyttä eikä pyöreää eikä suoraa eikä kevyttä eikä vääränväristä siementä: on vain tasalaatuisia, käyrämäisiä muotovalioita.

Hivenen yllättävältä kuulostaa se, että keskimääräisestä saapumiserästä menee vain noin 15 prosenttia roskiin.

Suurimpia Trans Farmin asiakasryhmiä ovat leipomoteollisuus ja maustemyllyt. Myös iso osa kauppoissa myytävistä kuminapusseista ja -purnukoista sisältää yhtiön tavaraa, joskin se on aina jonkin toisen tahon paketoimaa. Niin kuin Sanna Pesula sanoo, ”kuluttajatuotteita meiltä ei lähde ulos ollenkaan”.

Trans Farm Oy

Mikä: Maailman suurin kuminantuottaja

Perustettu: 1990

Kotipaikka: Riihimäki

Liikevaihto: 5,9 milj. euroa (8/2017-7/2018)

Tulos: 0,5 milj. euroa

Henkilöstö: 15

Perustajat ja pääomistajat: Juha Hemminki ja Jyrki Leppälä

Toimitusjohtaja: Jyrki Leppälä

► **Tilinpäätöstiedot kielivät**, että viime tilikaudella, vuoden 2017 elokuusta vuoden 2018 heinäkuuhun, Trans Farmin liikevaihto notkahti 7,3 miljoonasta 5,9 miljoonaan euroon.

Vielä syvempään niiasi tulos. Kun edelliskaudella voittoa tuli 1,3 miljoonaa euroa, viime kerralla viivan alle jäi häthätää puoli miljoonaa euroa.

Juha Hemmingillä on laskeville tunnusluvuille kelpo selitys.

”Viime vuonna tulos palasi niihin lukemiin, joihin olimme totuneet ennen kuin muutaman vuoden mittainen hyvien tulosten kausi alkoi. Hyvien tulosten jakso perustui siihen, että takavuosien huonot säät aiheuttivat maailmalla kuminapulan ja nostivat hintoja. Huono sato ei siis ole tämän bisneksen kannalta aina kielteinen seikka vaan joskus oikeinkin myönteinen juttu.”

Kyse on Hemmingin mukaan eräänlaisesta kuminantuotannon sikasyklistä.

Taloussanastossa sikasykli tarkoittaa ilmiötä, jossa nousevat hinnat houkuttelevat vanhoja tuottajia lisäämään volyyymiään ja rohkaisevat uusia yrittäjiä tulemaan alalle. Kun markkinoille vyöryy lisää tavaraa, hinnat alkavat laskea. Yritysten kannattavuus kärsii, ja toimijoita alkaa poistua kentältä.

Hemminki arvioi, että kuluvalla tilikaudella Trans Farm yltää osapuilleen samaan liikevaihtoon ja tulokseen kuin viime kerralla.

Euroopassa Trans Farmin merkittävimpiä vientialueita ovat Saksa ja entinen itäblokki. Sitä vastoin läntisistä, Britannian, Ranskan ja Italian kaltaisista maista yhtiö ei ole saanut minkäänlaista otetta. Syy ei ole yhtiön tuotteissa eikä firman kauppasuissa. Heikko menestys läntisen Euroopan maissa johtuu siitä, että sikäläinen keskivertokuluttaja ei tykkää kuminan mausta.

”Lännessä kuminalla ei ole kysyntää, ja sille me emme voi mitään. Jos ei ole markkinoita, meidän rahamme eivät riitä niitä luomaan.”

Satunnaisia vientikauppoja Trans Farm on tehnyt melkein kaikkiin maailmankolkkiin. Tosin löytyy karttapallolta yksi iso vitivalkoinenkin läntti.

”Kiinaan emme ole onnistuneet myymään kuin muutamia yksittäisiä kuormia. Ei siellä ole kyllä paljon kysyntääkään.”

Vaikka Trans Farm on maailman suurin kuminantuottaja ja vaikka se hallitsee närpiöläiskumppaninsa Caraway Finlandin kanssa kolmasosaa alan maailmanmarkkinoista, sillä on myös kivikovia kilpailijoita ulkomailla. Vahvoja sarjakukkaiskasvin tuottajia löytyy muun muassa Liettuasta, Puolasta, Tshekistä ja ehkä vähän yllättäen Egyptistä ja Syyriasta.

Sanna Pesulan ei tarvitse miettiä kahta sekuntia pitempään, mitkä ovat Trans Farmin parhaat kilpailuvallit.

”Laatu ja toimintavarmuus. Se, että meillä on sopimusviljelijöiden joukossa isäntiä, jotka ovat olleet mukana kohta 30 vuotta, kertoo jotakin yhtiön luotettavuudesta ja pitkäjänteisyydestä”, Pesula summaa.

Juha Hemminki säestää sanomalla, että suomalaisuus on Trans Farmille strateginen valinta.

”Ostamme vain suomalaista tavaraa suomalaisilta viljelijöiltä, ja viemme maailmalle vain suomalaista tuotetta.”

”Ulkomaiset viljelijät, varsinkin ruotsalaiset, baltit ja venäläiset, kyselevät meiltä jatkuvasti, saisivatko he ryhtyä toimittamaan meille kuminaa. Siinä ei olisi mitään järkeä. Kumina on niin halpa raaka-aine, että tehtaalle sitä ei kannata kovin kaukaa ulkomailta rahdata. Laadunvalvontakin vaikeutuisi. Yhtä järjetöntä olisi – ja samojen syiden takia – siirtää valmistusta Suomesta ulkomaille. Meille ulkomainen tuotanto ei todellakaan ole relevantti vaihtoehto.” ●

Kesannointipakko poiki markkinaraon

Trans Farmin toimitusjohtaja **Jyrki Leppälä** sanoo, että yhtiön alkuvaiheisiin vaikutti merkittävästi Suomessa 1990-luvun alussa vallinnut kesannointipakko.

”Kesannointipakko tarkoitti, että tietty osa peltoalasta oli otettava viljanviljelystä pois. Näin pyrittiin hillitsemään viljan ylituotantoa. Menetykset korvattiin peltöjen omistajille niin, että he saivat ryhtyä kasvattamaan kesantoalueella viljan asemasta mitä muuta lajiketta tahansa – ja nimenomaan niin, että he eivät menettäneet muita valtiolta saamiaan tukia”, Leppälä sanoo.

Kun Leppälä ja hänen yhtiökumppaninsa Juha Hemminki ehdottivat, että viljelijät alkaisivat kasvattaa kesantopelloillaan maustekasveja, nämä innostuivat oitis.

Aluksi viljelijöitä rohkaistiin kokeilemaan

useita erilaisia kasvilajeja auringonkukkaa ja hunajakukkaa myöten. Pian kuitenkin paljastui, että Suomen oloissa niistä olisi vaikea kehittää kaupallisesti kannattavia tuotteita.

Sitten keksittiin kumina. Vaikkei kuminastakaan kenellekään kultakaivosta kehittynyt, moni viljelijä sai siitä tasaisen ja verrattain tuottoisan tulonlähteen muiden tienestiensä jatkoksi.

”Kesannointivelvoite ja sen avaamat kasvatusmahdollisuudet muodostivat viljelijöille yksinkertaisen ja erittäin tehokkaan kannustimen. Se osoitti, että uusia vientihankkeita pitää kehittää aina markkinat edellä. Menestyksekkäät projektit eivät synny ylhäältä annetuista julistuksista vaan siitä, että yrittäjille luodaan mahdollisimman vakaat ja ennustettavat olosuhteet”, Leppälä sanoo.

”Kesannointivelvoite oli viljelijöille erittäin tehokas kannustin”, Jyrki Leppälä sanoo.

LOGY

Best in Class

TOIMITUSKETJU

**UUSI
PALVELU!**

Menestyksekkään liiketoiminnan edellytyksenä on toimiva toimitusketju. LOGY Best in Class Toimitusketju -palvelu auttaa yritystä mittaamaan, analysoimaan ja kehittämään toimitusketjusta erinomaisen kilpailutekijän.

Miksi?

Valveutunut yritysjohto tiedostaa hankinnan, logistiikan ja koko toimitusketjun roolin yrityksen tuloksellisuudessa. Yritysten toimitusketjut eivät usein ole vielä viritetty huippuunsa.

Yritykseltä vaadittava panostus

- Vastaaminen itsearviointikysymyksiin.
- Tunnuslukujen kerääminen
- Purkutilaisuuteen osallistuminen (avainhenkilöt)

**Liikenne- ja
logistiikkavaliokunta
SUOSITTELEE**

Miten palvelu toimii?

1 Kokoaa itsearviointikysymysten perusteella yrityksen avainhenkilöiden näkemykset nykytilasta

2 Kerää yhteen toimitusketjun ja talouden keskeiset tunnusluvut

3 Analysoi toimitusketjun hallinnan nykytilan kehityskohteet, vahvuudet ja mittarit

4 Konkretisoi ja priorisoi kehitystarpeet

Lisätiedot:

Markku Henttinen
toimitusjohtaja,
puh. 0400 730073,
markku.henttinen@logy.fi

Hanna van der Steen
palvelupäällikkö,
puh. 040 6588198,
hanna.vandersteen@logy.fi

LOGY

“Hallituksen riittävä osaaminen on tärkeää sekä yritysten nykyhetkeä että tulevia haasteita ajatellen. Erityisen tärkeää on ymmärtää omistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan roolit ja vastuut. HHJ-kurssin erinomaiset luennot ja mielenkiintoiset tosielämän Case-esimerkit ovat hyvää ja käytännölläheinen tapa tarkastella ja oppia liiketoiminnan johtamista ja kehittämistä hallitustyön näkökulmasta. Suosittelen!

Puhakka Pentti, Director, OPM Network, KONE, kauppakamarin hallituksen jäsen

9.10. - 5.11.

HHJ - HYVÄKSYTTY HALLITUKSEN JÄSEN

- kurssi hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen

Aika: 9.10. - 5.11. iltapäivisin

Paikka: OP Etelä-Hämeen kokoustilat, Keskuskatu 12, Riihimäki

Suuren suosion ja kysynnän vuoksi kauppakamarimme järjestää seuraavan, järjestyksessään jo yhdennentoista HHJ-kurssinsa syksyllä 2019.

Toimiva hallitus toimii osakeyhtiön voimavarana ja suunnan näyttäjänä. Hyvästä ja sitoutuneesta hallituksesta hyötyvät niin yrittäjä, yritysjohto kuin omistajat ja rahoittajatkin. Yrityksen kasvu, kansainvälistyminen, uudistuminen, tuotteiden kaupallistaminen ja markkina-alueiden laajentaminen tarvitsevat tuekseen kokeneita asiantuntijoita ja liiketoimintaosaajia. Myös erilaiset murrokset kuten sukupolvenvaihdokset, omistajamuutokset ja markkinahäiriöt ovat helpommin havaittavissa, kun yrityksestä löytyy laajalti kokemusta. Hallitustyöskentelyllä on ensiarvoinen merkitys yrityksen tarvitsemien ulkopuolisten voimavarojen sitouttajana. Hyväksytty hallituksen jäsen (HHJ) -kurssikokonaisuus aktivoi ja kehittää pk-yrityksen hallitustyöskentelyä.

Kurssi sopii kaikille hallitustyötä jo tekeville tai sitä harkitseville henkilöille. Kurssi soveltuu myös kunnallisten osakeyhtiöiden ja liikelaitosten hallitustyöskentelyn kehittämiseen. Kurssin käyneillä on myös mahdollisuus suorittaa HHJ-tutkinto. HHJ-kurssi on Tampereen kauppakamarin ja Hallituspartnerit ry:n kehittämä.

Kurssi-isäntä: OP Etelä-Häme

UUTUUS!

Koulutuksia kätevästi omalta koneelta: LIVE-Streamit!

Kauppakamarimme jäsenet voivat osallistua Helsingin seudun kauppakamarin suosittuihin LiveStream-koulutuksiin. Palvelu on loistava vaihtoehto silloin, kun paikan päälle tuleminen ei ole mahdollista. Osallistuminen onnistuu helposti etänä omalta koneeltasi, sillä lähetyksen katsomiseen tarvitset vain internetyhteyden.

Striimit ovat katsottavissa viikon ajan koulutuksen jälkeen.

HUOM! Muista valita ilmoittautuessasi valikosta oikea kauppakamari: Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari

Totti Karpela: Piinaavat valittajat 2.10.2019
Jäsenetuhinta 380,00 € (+alv 24 %)

Elina Koivumäki: Henkilötietojen käsittely markkinoinnissa ja digitaalisessa liiketoiminnassa -striimi 7.10.2019
Jäsenetuhinta 410,00 € (+alv 24 %)

Puhe-Judon™ peruskurssi 5.11.2019
Jäsenetuhinta 380,00 € (+alv 24 %)

Jari Parantainen: Sissimarkkinointi - markkinoi ilman ensimmäistäkään mainosta 2.12.2019
Jäsenetuhinta 415,00 € (+alv 24 %)

Matkaseminaarit

Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin jäsenenä voit osallistua myös Helsingin seudun kauppakamarin järjestämiin matkaseminaareihin jäsenetuhintaan. Muista valita ilmoittautuessasi valikosta oikea kauppakamari: Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari

- ▶ Key Account Manager -laivaseminaari 10.-12.6.2019
Jäsenetuhinta 790,00 € (+alv 0 %)
- ▶ Taloushallinnon eloseminaari Tallinnassa 28.-29.8.2019
Jäsenetuhinta 790,00 € (+alv 0 %)

Ilmoittautumiset ja lisätiedot kaikkiin koulutuksiin kotisivujemme kautta - www.rihychamber.fi

LOKAKUUSSA

INCOTERMS 2020

Kansainvälisen kauppakamarin ICC:n Incoterms -toimitusehdot ovat kansainvälisessä kaupassa maailmanlaajuisesti käytetyt ehdot, joihin viittaamalla kauppasopimuksissa myyjä ja ostaja sopivat tarkemmin tavarantoimitukseen liittyvistä seikoista. Incoterms 2020 -uudistus on pian valmis ja yrityksiä suositetaan ottavan uudet toimitusehdot osaksi sopimuksiaan 1.1.2020 lukien.

Järjestämme Incoterms 2020 -toimitusehdoista koulutuksen lokakuussa 2019. Julkaisemme tarkan aikataulun ja koulutuksen sisällön kotisivuillamme heti, kun se on mahdollista.

Jos haluat varata paikan koulutukseen jo nyt, ole yhteydessä koulutuspäällikkö Lilla Jokiseen, lilla.jokinen@kauppakamari.fi tai 040 1979 823

Safety Summit 2019 Kyberturvallisuus-seminaari

Aika: 14. - 15.11.2019

Paikka: Hotel Sveitsi, Hyvinkää

Osallistumismaksu: 199 € (+alv24%) / hlö

Hyvinkään kaupunki, Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari ja Hyria koulutus järjestävät yhteistyössä kansallisen turvallisuuseminaarin. Seminaari on jatkoa vuonna 2017 järjestetyille, huippuarviot saaneelle Safety Summit 2017 –seminaarille.

Seminaarin teemana on kyberturvallisuus tuotannon, palvelujen ja infrastruktuurin toimintakyvyn ylläpitämisen näkökulmasta. Seminaari on suunnattu kaikille turvallisuusalan toimijoille, yritysten turvallisuudesta vastaaville henkilöille, viranomaisille sekä järjestöjen ja elinkeinoelämän toimijoille.

Kauppakamarin Coaching

Aika: 18.9. klo 13.00 - 15.00

Paikka: Villatehdas, kokoustila Rukki, Hyvinkää

Tule ratkaisemaan johtamishaasteesi ja samalla oppimaan coachausta!

Aloitamme syyskuussa ensimmäistä kertaa ryhmäcoachingin johtajille ja muissa vaativissa esimiestehtävissä toimiville.

Ryhmässä saat luottamuksellisessa ympäristössä pohtia omaa johtamishaastettasi muiden ryhmäläisten tuella ja oivaltavilla

kysymyksillä. Vuorollasi coachaat muita ryhmäläisten ja ammatticoachin kanssa. Oma coachingtaitosi kehittyä valmennuksen edetessä.

Sinua coachaa **Anitta Niemelä**, joka on kokenut liiketoimintajohtaja, valmentaja ja sertifioitu coach.

Pienryhmä (4-6 johtajaa) kokoontuu 2 tunnin ajaksi noin kerran kuukaudessa.

Ryhmäcoachingin jäsenetuhinta on 1450 € + alv 24%, normaalihinta 1900 € + alv24%.

Haussa tulevaisuuden työntekijä?

Työelämän murroksesta, digitalisatiosta, robotiikasta puhutaan nykyisin paljon ja on totta, että työ ja työnteon tavat tulevat muuttumaan. Yrityksissä pohditaan kuumeisesti, miten vastata tulevaisuuden haasteisiin ja mistä yritys saa tarvitsemansa osaavat työntekijät. Haastetta tuo lisää se, että tulevaisuudessa tarvittava osaaminen pitäisi pystyä ennakoimaan eikä vastausta tähän ole tarjolla.

Tulevaisuustutkijan **Ilkka Halavan** mukaan uudistumiskykyiset yritykset pystyy tunnistamaan muun muassa siitä, mitä he pohtivat rekrytoidessaan uusia työntekijöitä. Keskeisiä kysymyksiä ovat: kuinka uusi työntekijä suhtautuu yrityksen toimintakulttuuriin, esimerkiksi avoimeen yhdessä tekemiseen, kuinka nopeasti henkilö pystyy oppimaan uutta ja millaista kokemusta uusi työntekijä tuo tullessaan. Uuden työntekijän palkkaaminen on siis haastava tehtävä, joka epäonnistuaan voi tulla kalliiksi investoinniksi yritykselle.

Oppilaitosten kanssa tehtävä yhteistyö, eli kehittämisprojektit, opinnäytetyöt ja harjoittelut, tarjoaa tähän haasteeseen yhden ratkaisun. Antamalla opiskelijalle mahdollisuuden tutustua työhön, toteuttaa ja kehittää sitä, yritys saa käyttöönsä ylimääräisen käsiparin. Yhteistyön etuna on myös se, että toimintaa tukee opettaja, joka ohjaa opiskelijaa tämän työssä ja toimii näin työn ”laadunvarmistajina”.

Yhdessä kehittäminen ei ainoastaan ratkaise työnalla olevaa ongelmaa, vaan se toimii osaamisen kehittämisen välineenä. Osaaminen ei kuitenkaan kehity ainoastaan opiskelijan kohdalla vaan myös yrityksen työntekijöiden osalta. Työntekijät pääsevät jakamaan omaa osaamistaan, mutta myös kehittymään työssään saadessaan uutta näkökulmaa omaan työhönsä. Yhteistyö on myös oppilaitosten toiminnan kehittämisen kannalta keskeistä, kun opettajat saavat ajantasaista tietoa yritysten toiminnasta ja niiden osaamishaasteista.

Yhteistyö on siis todellinen win-win tilanne, jossa kaikki voittavat.

Lisäarvon yhteiskehittämiselle antaa se, että yhteistyön aikana työnantaja, työpaikan nykyiset työntekijät ja opiskelija tutustuvat toisiinsa ja oppivat tuntemaan toistensa työnteon tavat. Tämä antaa yritykselle etulyöntiaseman osaavan tulevaisuuden työntekijän rekrytointiin – mikä onkaan yrityksen kannalta parempi vaihtoehto kuin tietää, että uusi työntekijä on osaava henkilö, joka pystyy yhteistyössä muiden kanssa mahdollistamaan yrityksen toiminnan menestymisen!

Vinkki:

Googlaa <https://www.laurea.fi/tyoelamapalvelut/> ja tartu tilaisuuteen!

Krista Pahkin,
yksikönjohtaja
Laurea-ammattikorkeakoulu
Krista.Pahkin@laurea.fi
Puh +358 40 541 5252

Yritykset haluavat tietoa oppilaitosten palveluista ja yhteistyömahdollisuuksista

Kauppakamari teki jäsenyrityksille kyselyn saadakseen kuvaa siitä, miten yritykset tuntevat alueen koulutus- ja kehittäjäorganisaatioiden palveluita, miten paljon yhteistyötä tällä hetkellä on ja mitä tarpeita yhteistyölle olisi. Kysely koski talousalueen toimijoita; Laurea-ammattikorkeakoulua, Hamkia (Hämeen ammattikorkeakoulua), Hyriaa, Sykliä (Suomen Ympäristöopisto) ja HBI:tä (Hyria Business Institute). Kyselyn kohderyhmänä olivat kauppakamarin yritysajat. Vastausten määrä oli 93.

Yrityksiltä tullut viesti on selkeä;

- oppilaitosten tulee jalkautua yrityksiin ja tehdä palveluitaan aktiivisesti tutuksi sekä auttaa yrityksiä näkemään yhteistyötarpeita ja mahdollisuuksia kehittämiseen
- oppilaitosten ja yritysten tulee tiivistää yhteistyötä suuntaan, jossa hyöty tulee molemmille osapuolille
- yhteistyöstä pitää saada pitkäjänteistä ja jatkuvaa
- jatkuvaa vuoropuhelua ja tapaamisia kaivataan, opettajat enemmän mukaan tutustumaan työelämään
- yritykset toivovat säännöllistä yhteydenpitoa, selkeitä yhteyshenkilöitä ja kontaktitietoja

Kyselyn tulokset löytyvät kotisivuiltamme www.rihychamber.fi. Kiitämme kaikkia kyselyyn vastanneita!

Tutustu ja lisää tietoasi alueen koulutus- ja kehittäjäorganisaatioista seuraavilta sivuilta ja ota rohkeasti yhteyttä yhteyshenkilöihin kysyäksesi lisää.

Luovia ongelmanratkaisijoita HAMKista

TEKSTI **TUIJA ENGBOM** KUVA **VILLE SALMINEN**

HAMK tarjoaa yrityksille suunnattujen työelämäpalveluiden lisäksi opintoihin liittyviä työelämäprojekteja.

Hämeen ammattikorkeakoulun HAMKin koulutus rakentuu kahdeksan viikon mittaisista moduuleista. Lukuvuosi koostuu neljästä moduulista, tämän lisäksi opiskelija voi valita kesäopintoja sekä ajasta ja paikasta riippumattomia verkko-opintoja. Oppiminen toteutuu osaamisista yhteen kietovilla ilmiöpohjaisilla moduuleilla. Työelämä ja HAMKin tutkimusyksiköt ovat yhä useammin kumppanina moduulien suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Moduulien työelämäprojektit ovat keskeinen osa opiskelijan ja opettajan työelämäsuhteita.

HAMK toimii yhtenäisenä korkeakouluna, jolla on alueelliset osaamisprofiilit. Riihimäen kampuksella toimivat tekniikan koulutukset ovat konetekniikka, liikenneala sekä tieto- ja viestintätekniikka. Konetekniikan koulutuksen englanninkieliset ryhmät tuovat kansainvälisyyden osaksi kampuksen arkea. Robotiikan, 3D- ja virtuaalitekniikoiden hyödyntämisessä koulutukset tekevät aktiivista yhteistyötä.

Konetekniikassa on vahva panostus käänteis-suunnitteluun, menetelminä ovat 3D-mallinnus, 3D-skannaus ja yhä enenevässä määrin 3D-tulostus. Digitaalisuuden mahdollisuudet ovat huimat ei vain kone- ja metalliteollisuudessa vaan myös hyvinvointialalla, biotaloudessa, pelialalla tai rakennusteollisuudessa.

Liikenneala on Suomen ainoa liikennesuunnitteluun ja älyliikenteen kysymyksiin erikoistunut ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus. Opinnoissa perehdytään kaikkien liikennemuotojen ja pysäköinnin suunnitteluun sekä liikenteen ympäristövaikutuksiin ja niiden arviointiin. Liikennejärjestelmät vaikuttavat siihen, kuinka henkilöt, tavarat ja palvelut liikkuvat tulevaisuudessa.

Tieto- ja viestintätekniikan opiskelija suuntautuu joko ohjelmistojen, tietoverkkojen ja tietojärjestelmien osaajaksi tai teknisesti vaativaan sisällöntuotantoon, mikä avaa ovia esimerkiksi 3D-animaatioiden, virtuaalitodellisuussovellusten tai pelisuunnittelun maailmaan.

Haluatko uusia näkökulmia työelämäprojekteista organisaatioosi?

HAMK
Tuija Engbom, kehittämisspällikkö,
yliopettaja
tuija.engbom@hamk.fi, 040 0798 812
www.hamk.fi

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Yritykset hyötyvät osaamisverkostosta

TEKSTI ERJA LAKANEN KUVA HYRIAN KUVAPANKKI

Hyria Business Institute tuottaa palveluja laajan kansainvälisen asiantuntijaverkoston kanssa.

Tulevaisuuden ammattitaitoon kuuluu kyky mukautua jatkuvaan muutokseen – kyky poisoppia ja luopua vanhasta. Globaalit muutokset ja megatrendit haastavat uudistamaan johtamista, työkuultuuria ja liiketoimintoja. Yritykset tarvitsevat työntekijöitä, joilla on kyky kokonaisvaltaiseen, luovaan ja kriittiseen ajatteluun omassa työssään. Oppiminen vaatii rohkeutta, innostusta ja avarakatseisuutta yhdistää tietoja ja taitoja uudella tavalla.

Oikeat asiantuntijat liiketoiminnan ja osaamisen kehittämiseen löytyvät Hyria Business Instituten verkostosta. Meillä on osaajia kehittämisen eri osa-alueilta, ja valitsemme asiantuntijat aina asiakkaidemme tarpeiden mukaan.

vMBA (Vocational Master of Business Administration) tutkintomme tarjoaa uusinta tietoa yhdistettynä kiinteästi käytäntöön ja arjen taitoihin. Tuloksia arvioidaan sekä opitun teorian tiedon että käytännön soveltamisen näkökulmista. Ainutlaatuisista vMBA:ssa on juuri kehittämisen tuloksellisuuden ja vaikutavuuden varmistaminen toimialakohtaisessa ympäristössä. vMBA -tutkinnon tarkoitus ei ole ainoastaan vahvistaa teorian ja käytännön rajapintaa tekemällä oppimalla, vaan kehittää osallistujien kykyä luovaan, kriittiseen

ajatteluun omassa työelämän kontekstissaan yhdistäen teorian ja käytännön.

vMBA:n opiskeluprosessi tarjoaa johto-, esimies ja asiantuntijatehtävissä työskenteleville mahdollisuuden vahvistaa globaaliin muutokseen, toimialaan, strategiseen kehittämiseen ja johtamiseen liittyvää osaamista tulevaisuuden vaatimusten mukaisesti. Samanaikaisesti opiskelu kehittää oman vastuualueen toimintaa tavoitteiden mukaisesti. Huippuasiantuntijamme ohjaavat ja sparraavat osallistujia ja yrityksiä saavuttamaan tavoitellut tulokset.

Elinikäisestä oppimisesta on tullut yhä välttämättömämpää, jotta työelämässä pystytään jatkuvasti uudistamaan yksilöiden ja organisaatioiden osaamisproomaa. Tule mukaan!

Lanseerasimme HBI:n avustuksella päivittäisjohtamisen työkalut myynnin tueksi Rexel Finland Oy:ssä. Mittarit ja työkalut ovat nyt käytössä koko 180 myyjän myyntiorganisaatiossammme ja seuraamme tulosten ja tekemisen kehittymistä mielenkiinnolla.

Olemme olleet erittäin tyytyväisiä HBI-asiantuntijan vahvaan asiantuntemukseen ja

laajaan kokemukseen sekä yhteistyöhön HBI:n kanssa. Suosittelemme lämpimästi Hyria Business Institutea kumppaniksi vaativissakin liiketoiminnan kehityshankkeissa.

Rexel Finland Oy, Hannele Kivisaari
Head of People Development
Rexel Group

Hyria Business Institute
Erja Lakanen, johtaja
erja.lakanen@hbi.fi, 0400 387 675
hbi.fi | contact@hbi.fi

Hyria on osaamisen kehittämisen kumppani

TEKSTI **ELINA OINAANOJA** KUVAT **HYRIAN KUVAPANKKI**

Hyrian työelämäpalvelut auttavat yrityksiä henkilöstön osaamisen kehittämisessä sekä löytämään uusia osaajia.

Osaava henkilöstö on jokaisen yrityksen ja työyhteisön kivijalka. Hyrian työelämäpalveluiden asiakkuuspäälliköt, asiakasvastaavat sekä rekrykoordinaattori vierailevat yrityksissä kartoittamassa yhteistyötarpeita joko uusista osaajista tai olemassa olevan henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Vastaus osaajatarpeeseen voi olla esimerkiksi työpaikkailmoitus HyriaRekry-palvelun Tiitus-sovelluksessa tai yritykselle rakennettu rekrytoiva koulutus. Siinä koulutus suunnitellaan yrityksen kanssa yhdessä ja koulutuksen jälkeen työttömät tai työttömyysuhan alla olevat työnhakijat työllistyvät yritykseen toistaiseksi voimassaolevaan tai määräaikaiseen työsuhteeseen. Osaamisen kehittymistä voidaan tukea tämän jälkeen oppisopimuskoulutuksella.

Olemassa olevan henkilöstön osaamisen kehittämiseen Hyrialla on tarjota useita eri vaihtoehtoja; eri alojen tutkintotavoitteinen koulutus, tutkintojen osat, pätevyyskortit sekä eri aiheista rakennetut yritys-kohtaiset toteutukset. Suosittuja aiheita ovat esimerkiksi esimiestaidot, tietotekniikka, asiakaspalvelu, myynti ja vuorovaikutus.

Hyrian tunnustettuja vahvuuksia ovat ketteryys ja asiakkaan kokeman hyödyn arvostaminen. Hyrian asiantuntijoiden avulla asiakkaalle voidaan räätälöidä juuri oikeanlainen toteutus hyvinkin monenlaisia elementtejä yhdistelemällä.

Enemmän osaamista Hyriasta!

Hyrian työelämäpalvelut
Elina Oinaanoja, työelämäpalvelupäällikkö
tyoelamapalvelut@hyria.fi, 019 778 3840
www.hyria.fi

Hyria

Monipuolista osaamista yrityksille

TEKSTI IRENE VÄKEVÄ-HARJULA KUVA LAUREAN KUVAPANKKI

Kaikissa Laurea-ammattikorkeakoulun tutkinnoissa opiskellaan elävässä yhteistyössä yritysten kanssa.

Hyvinkäällä opiskellaan tradenomiksi (P2P) tekemällä liiketalouden projekteja yritysten ja organisaatioiden tarpeisiin. Projektit toteutetaan työelämäkumppaneiden vahvassa ohjauksessa. Jokaisessa projektissa opiskellaan myös liiketalouden teoriaa. Osaaminen näytetään projektimallin mukaisessa projekti-työskentelyssä ilman tenttejä. 10.10.2018 juhlistettiin jo tuhatta P2P-projektia Hyvinkään Laureassa. Oikeustradenomin tutkinto antaa erityistä juridista osaamista sekä yritysten että julkisten toimijoiden tarpeisiin. Tarve juridiikan osaamiselle on kasvanut merkittävästi esimerkiksi tietosuojan liittyen.

Sosionomin tutkinto antaa valmiudet ohjata asiakkaita erilaisissa elämäntilanteissa sekä näkemään asiakkaan tilanteen kokonaisvaltaisesti. Sosionomikoulutuksessa opiskellaan

asiakkaan kohtaamisen, hyvinvoinnin edistämisen, palvelujärjestelmien sekä lainsäädännön lisäksi myös yrittäjyyttä, johtamista ja palvelumuotoilua. Sosionomiopintoja tehdään myös työelämäprojekteissa. Sosionomit työllistyvät muun muassa ohjaus-, palvelu-, kuntoutus- ja koulutustehtäviin julkisella, yksityisellä tai kolmannella sektorilla. Syksyllä 2019 käynnistyy Hyvinkäällä ensimmäinen verkkososionomikoulutus.

Laurean P2P-projektiopiskelijoista on apua yrityksille esimerkiksi:

- tapahtumien järjestämisessä
- erilaisten selvitysten ja markkinatutkimusten teossa
- taloushallinnon kehittämissuoritteissa
- sosiaalisen median ohjeistuksessa
- brändin ja palveluiden kehittämisessä

Laurean työelämäpalvelut
Irene Väkevä-Harjula,
aluepalvelupäällikkö 1.7. alkaen
irene.vakeva-harjula@laurea.fi, 040 668 2779
www.laurea.fi

LAU REA Yhdessä enemmän
Together we are stronger

SYKLI - kestävään osaamiseen

TEKSTI KAISA ANNALA, JANE SAARNIA KUVA KAISA ANNALA

Suomen ympäristöopisto SYKLI on valtakunnallinen kestävä kehityksen ja kiertotalouden osaamiseen erikoistunut kouluttaja ja kehittäjä.

Eri puolilla maailmaa etsitään uusia ratkaisuja ja toimintamalleja siirryttäessä kohti vihreää taloutta ja kestävää tulevaisuutta. Yritysten valinnoilla on aina vain suurempi merkitys ympäristön kannalta. Osassa yrityksistä toimitaan jo kiertotalouden mallin mukaisesti ja vastuulliset toimintatavat ovat käytössä. Kuitenkin suurin osa työpaikoista vasta kehittää näitä. Henkilöstön täydennyskoulutuksesta ja konsultoinnista yritykset saavat tukea siirtymässä kohti kestävämpää liiketoimintaa. Ympäristövastuullisuus tukee yrityksen kannattavuutta ja kilpailukykyä.

Nopeasti muuttuvaan työelämään

Täydennyskoulutuksessa on tärkeää erityisesti sellaisten valmiuksien hankkiminen, joita ammattilainen voi soveltaa yhä muuntuviissa työtehtävissä. Vihreä talous edellyttää uuden oppimista ja oikeaa asennetta johdosta käytännön toteuttajiin. Jos osaamisen kehittämiseen ei panosteta, se voi muodostua merkittäväksi esteeksi kestäväälle taloudelle ja kehitykselle. Osaavat ja sitoutuneet työntekijät tekevät aloitteita, havainnoivat riskejä, viestivät asiakkaille ja tunnistavat asiakkaiden tarpeita ja niihin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Aito vastuullisuus ja menestys

Vihreä talous tuo muutoksia ja uusia mahdollisuuksia myös asiakas- ja sidosryhmäsuhteisiin. Asiakkaat yhä enemmän edellyttävät vastuullisuutta. Yritysten talouteen kestävät ja vastuulliset toimintatavat tuovat vakautta ja parantavat kannattavuutta sekä kilpailukykyä. Perustavanlaatuiset asiat ovat silloin kunnossa, kuten vaadittavan lainsäädännön noudattaminen, riskienhallinta sekä laatujohtaminen. Hallittu ja onnistunut siirtymä vihreään talouteen voi saada aikaan innovaatioita ja vakaampia asiakassuhteita.

Autamme yrityksiä löytämään oikeat strategiat ja työkalut yritys vastuun toteuttamiseksi kevyesti ja tehokkaasti. Koulutustemme avulla yritykseen muodostuu ymmärrys siitä, millä tavoin sen kannattaa lähteä liikkeelle tai kehittää vastuullisuustyötään kaikilla tasoilla.

Käänny näissä puoleemme:

- Henkilöstökoulutukset (lyhytkoulutukset, tutkintoon johtavat, kortit)
- Laatu- ja ympäristöjärjestelmät, riskien hallinta
- Energiat ehokas kiinteistön ylläpito
- Materiaalitehokkuus

- Viestintä ja vaikuttaminen
- Vastuulliset hankinnat
- Jätteen määrän vähentäminen ja lajittelu
- Logistiikka ja liikkuminen
- Vesihuolto
- Ympäristökasvatus
- Rekrytointi riskittömästi ja edullisesti

SYKLIn työelämäpalvelut
Jane Saarnia, koulutuspäällikkö,
yritys- ja urapalvelut,
jane.saarnia@sykli.fi, 0400 678 705
www.sykli.fi

SYKLI – KESTÄVÄÄ OSAAMISTA

Rakennamme kestäväää tulevaisuutta kouluttamalla osaajia työelämään ja kehittämällä organisaatioiden toimintaa. Toimimme eri alojen ammattilaisten, asiantuntijoiden, yritysten ja organisaatioiden parissa ympäri Suomea.

Ajankohtaisia aiheita Syklin hankkeissa, koulutuksissa ja konsultoinnissa:

- kiinteistöjen energiatehokkuus
- maanrakennus- ja purkutyö
- kiertotalous ja ravinteiden kierrätys
- vastuullisuus yrityksissä, ympäristö- ja laatuajrjestelmät
- digioppiminen
- ympäristökasvatus

Hae syksyllä alkaviin lyhyt-, täydennys- ja tutkintokoulutuksiimme: www.bit.ly/SYKLI_kalenteri

Kesä 2019: Hämeen alueella organisaatioilla on mahdollisuus saada Kiertotalouden osaaja -koulutuksestamme asiantuntija puoleksi vuodeksi!

Ota yhteyttä: kaisa.annala@sykli.fi

Lue lisää: www.bit.ly/SYKLI_osaajia_yrityksille

www.sykli.fi

SEURAA MEITÄ SOMESSA:

WWW.HAMK.FI

HAMK TEKNIikka PALVELEE TYÖELÄMÄÄ

Opiskelijaprojektit – Lukuvuoden aikana ja kesällä opiskelijatyönä tehtävät projektit ovat osa opiskelijoiden opintoja. Projekteja ohjaavat opettajat tai muut HAMKin asiantuntijat.

Opinnäytetyöt – Opinnäytetyö tähtää työelämäkentästä nousseen aiheen ratkaisemiseen. Se voi olla kehittämistehtävä, suunnittelu-, tuotekehitys-, soveltava tutkimus- tai projektityö.

Harjoittelijat – Insinööri-tutkintoon kuuluu ammattitaitoa edistävä harjoittelu.

Opiskelijarekrytointi – Etsitkö osaavaa ja innokasta työvoimaa? Välitämme mielellämme hakemuksesi opiskelijoillemme.

Kehittämis- ja asiantuntijapalvelut – Ratkaisuja haastaviinkin tilanteisiin.

Lue lisää: www.hamk.fi

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
HÄME UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

HENKIÖ

Jotain hyvää Brexitissä

TEKSTI **MERJA MÄHKÄ** KUVAT **KIMMO PENTTINEN**

Kriisien koettelema Eurooppa lähtee kevään vaaleihin eri mielisiin fragmentteihin hajonneena. Samaan aikaan maailmanpoliittinen järjestys on muuttunut. Jos joskus niin nyt EU-maiden pitäisi pystyä yhteistyöhön. Ulkopoliittisen instituutin johtaja **Teija Tiilikainen** näkee Brexitissä yllättävän toivon kipinän.

TEIJA TIILIKAINEN

ULKOPOLIITTISEN INSTITUUTIN johtaja, Helsingin yliopiston hallituksen varapuheenjohtaja ja Firenzen Eurooppa-yliopiston osa-aikaprofessori

VÄITTELI TOHTORIKSI vuonna 1997 EU:n aatehistoriasta

PERHEESEEN KUULUU mies ja kaksi nuorta aikuista lasta

LIIKUNTAHULLU. Harrastaa juoksua, jumppaa, golfia ja murtomaahiihtoa.

Maahanmuuttokriisi, talous- ja finanssikriisi ja siihen päälle vielä Ukrainan ja Venäjän välinen kriisi. Näiden kolmen kriisin jälkipyykkiä Eurooppa nyt pesee toukokuun lopussa järjestettävissä eurovaaleissa, sanoo Ulkopoliittisen instituutin johtaja Teija Tiilikainen.

Maahanmuuttokriisi sekä talous- ja finanssikriisi ovat jakaneet Euroopan kahteen eri leiriin. Saksan johtama pohjoinen Eurooppa on pettynyt eteläisten unionimaiden taloudenpitoon. Etelässä taas ollaan kyllästyneitä siihen, että rikas pohjoinen on pessyt kätensä maahanmuuttokriisistä ja jättänyt etelän selviytymään Eurooppaan pyrkijöistä omin nokkinensa.

Mutta maat ovat jakautuneita myös sisäisesti. Italian hallitus nousi valtaan EU-vastaisella agendalla. Ranskassa **Emmanuel Macron** taas nousi valtaan poikkeuksellisen EU-myönteisellä linjalla. Iso-Britannia päätyi kansanäänestyksessä omaan sokkiratkaisuunsa, Brexitiin.

”EU:n kansalaisyhteiskuntien jakautumisessa ei ole kyse vain EU:sta, vaan laajemmin myös kansainvälisyydestä ja globalisaatiosta, jonka hedelmien koetaan jakautuvan epätaisisesti. Kun yritykset ovat siirtäneet toimintaansa kotimaistaan pois, kansainvälistyminen näyttäytyy pahana. EU:n integraatio niputtuu tähän pettymykseen ja on joutunut sijaiskärsijäksi”, Tiilikainen sanoo.

Maahanmuuttokriisi ei ole enää akuutti kuten vuosina 2015–2016, mutta kysymykset pysyvät keskustelussa jatkossakin. Oikeistopopulistiset liikkeet pitävät niitä esillä, koska maahanmuuttoagenda toi ne valtaan, sanoo Tiilikainen.

”Näiden liikkeiden suosio ei tule enää seuraavissa eurooppalaisissa vaaleissa yllätyksenä. Nyt vaaleissa mitataan vastapuolen voimaa edistää EU-myönteisiä näkökulmia.”

Euroopan kipuilla sisäisesti myös ympäröivä maailma on myllerryksessä. Kiina käyttää yhä enemmän taloudellista valtaa. Maailmanpoliittista järjestystä haastaa myös Venäjä. Se on taloutena pieni mahtimaihinn verrattuna, mutta sillä on sotilaallista valtaa.

EU ON VAIKEASSA RAOSSA

”EU tarvitsee yhteistyötä Yhdysvaltojen kanssa ollakseen vahva. Länsimailla on yhteiset arvot,

joiden varaan sotien jälkeinen finanssijärjestelmä on rakentunut. Myös ihmisoikeusajattelu on läntisen maailman tuote. Nyt **Donald Trumpin** kaudella Yhdysvallat ei ole entisellään, vaan se toteuttaa omien intressiensä mukaista suurvaltapolitiikkaa.”

Muuttunut tilanne on vaikea myös yrityksille. Ne joutuvat luovimaan kansainvälisen politiikan ennakoimattomuudessa. Kiistaa on

arvojen lisäksi myös kaupan pelisääntöistä.

”Suurvaltapolitiikka on tullut talouteen, mikä tekee esimerkiksi investointien arvioimisen perspektiivin hyvin lyhyeksi. Kansainvälinen sääntökehikko oli ennen vakaampi. Yritykset saattoivat nojata siihen. Nyt esimerkiksi kauppasopimuksissa ollaan menossa

globaaleista, WTO-tasoisista sopimuksista alueellisiin. Kenttä on pirstaleinen: jotkut eivät noudata sopimuksia, toiset irtaantuvat niistä”, sanoo Tiilikainen.

ONKO EUROOPALLA ENÄÄ TOIVOA?

”On”, sanoo Tiilikainen. ”Toivoo on aina.”

Tiilikainen näkee sitä Brexitissä. Britannian kansanäänestyksen jälkeen monissa jäsenmaissa esiin nousi puolueita, jotka lupasivat, että valtaan päästessään ne johdattaisivat maansa Britannian tielle.

”Aika vähissä ovat tällaiset äännet nyt”.

Britannian esimerkki on tuonut esiin epäsuhtan katteettomien lupauksen ja todellisuuden välillä. ”Nyt koko Britannia on kovassa turbulenssissa. Eroprosessin tuska kertoo siitä, että lupaukset eivät ole toteuttamiskelpoisia.”

Samaan aikaan muissa EU-maissa kansalaisten tuki maansa EU-jäsenyydelle on vahvempaa kuin koskaan.

”On vaikea sanoa, johtuuko EU:n suosio Brexitistä vai tästä muusta polarisaatiosta, mutta joka tapauksessa se on fakta. Tämä on tilanne Suomessakin. Kansalaiset ovat tyytyväisiä Suomen EU-jäsenyyteen.”

Tiilikainen uskoo myös EU-maiden yhteistyökykyyn, fragmentoitumisesta huolimatta.

”EU-myönteisillä puolueilla on yhteinen tahto. EU-kriittisten puolueiden välillä taas on isoja eroja siinä, kuinka kriittisiä ne ovat. Osa on niin kriittisiä, etteivät ne pysty osallistumaan europarlamentissa edes normaaliin keskusteluun esimerkiksi yhteisestä maatalouspolitiikasta.” ●

Villatehtaan kokous- ja koulutustilat

Villatehdas on erinomainen kokous-, koulutus- ja seminaarikeskus erikokoisille ryhmille. Käytettävissäsi on yhdeksän erilaista kokoustilaa, Studio Donner lämpiöineen ja Rulla-kabinetti muuntautuvat myös juhlatilaisuuksiin. Kokoustarjoilut voit valita kattavasta tarjoiluvalikoimastamme.

Kokoustilojemme varustukseen kuuluu valkokangas ja langaton dataprojektori sekä äänentoisto tai 50" näyttö langattomalla yhteydellä. Isoimmissa kokoustiloissa on lisäksi kiinteänä varusteena PC:t. Tutustu kokous- ja koulutustiloihimme osoitteessa www.villatehdas.fi.

Autamme mielellämme myös muissa tilaisuuksiin liittyvissä järjestelyissä (pitopalvelu, valo- ja äänitekniikka yms.).

Ota yhteyttä!

Villatehtaan asiakaspalvelu
p. 019 8712 200, info@villatehdas.fi
Kankurinkatu 4-6, Hyvinkää

Nordea

Yrittäjän pankki on aina avoinna

Tiesithän, että voit hoitaa suurimman osan yrityksen pankkiasioista myös puhelimitse tai verkkotapaamisessa. Asiantuntijamme auttavat esimerkiksi yrityksen maksuliikenteeseen, rahoitukseen, sijoitukseen, säästämiseen ja vakuutuksiin liittyvissä asioissa.

Nordea Business Centre palvelee 24/7 numerossa 0200 2121 (pvm/mpm).

Suhdannesumussa piilee myös **businessaumoja**

TEKSTI: **TIMO SORMUNEN**

Kuluva vuosi näyttää vientiyriyten vinkkelistä harvinaisen haasteelliselta. Ketterälle ja markkina-raot oivaltavalle kaupantekijälle maailmankaupan myllerrykset tarjoavat kuitenkin aina myös uusia mahdollisuuksia.

Alati sekavammaksi käyvä brexit-vyyhti, Yhdysvaltojen omia etuja suojeleva kauppapolitiikka ja kiristyvät Kiina-suhteet, Venäjän talouspakotteet, EU:n oma sisäinen eripura ja euroalueen hiipuva talouskasvu. Positiiviset uutiset ovat olleet kansainvälisessä kauppa- ja talouspolitiikassa viime aikoina harvinaista herkkua.

Moni syyttävä sormi on kääntynyt tässä kohtaa Yhdysvaltojen ja etenkin presidentti **Donald Trumpin** suuntaan. Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtajan **Timo Vuoren** mielestä alati tihenevästä suhdannesumusta ei kuitenkaan kannata syyttää vain yhtä miestä ja hänen Amerikka ensin-ajatteluaan.

Peiliin pitää katsoa paitsi Britanniassa myös koko Euroopan Unionin puolella, jossa takavuosien yhtenäisyys on kääntynyt keskinäiseksi kinasteluksi.

”Valitettavasti EU pystyy uudistumaan vasta pakon edessä. Se on nähty aieminkin”, Vuori huokaa. ”Yhtenäinen ja toimiva EU sekä kehittyvät sisämarkkinat ovatkin Suomen kaltaiselle avoimelle vientitaloudelle elintärkeät maailmantalouden tyrskeissä”, muistuttaa Vuori.

ELÄMÄÄ ON MYÖS TULLIMUURIEN TAKANA

Maailmankaupan aiempaa korkeammat tyrskyt ovat alkaneet hiljalleen rantautua myös Suomen puolelle. Metallinjalostajat ovat saaneet niistä jo esimakua Yhdysvaltojen terästullien myötä.

Seuraavana pelkona ovat uudet tullit ja rajoitukset mm. autojen tuonnille. Yleiset suhdanne-ennusteet alkavat nekin näyttää tasaantumisen merkkejä.

Pitääkö vientirytyksissä siis olla huolissaan?

Timo Vuoren vastaus on kyllä ja ei. Uhiin ja verkkaisemman kasvun aikaan on syytä varautua, mutta samalla pitää oivaltaa myös tarjolla olevat mahdollisuudet. Yhdysvallat on edelleen maailman dynaamisin talous, josta kannattaa hakea jatkossakin jalansijaa. Myös Venäjä ja Kiina tarjoavat suomalaisyrityksille mittavia mahdollisuuksia muun muassa teollisuuden digitalisaatiossa ja ympäristöteknologiassa.

”Jos markkinoilta vetäytyy nyt, tilalle tulee takuuvarmasti joku toinen. Yrityksissä puhutaan usein riskienhallinnasta. Minusta pitäisi samalla puhua myös mahdollisuuksien kartoittamisesta”, Vuori huomauttaa.

KOVA BREXIT ON REALISMIA

EU:n sisämarkkinoilla on tunnetusti yhteiset pelisäännöt, mutta maakohtaisia epävarmuustekijöitä on riittämiin. Euroopan talousveturin ja Suomen tärkeimmän vientimaan Saksan talous yskii, Ranskassa monet talousuudistukset ovat tyssäneet keltaliivien vastustukseen ja Italiassa väijyy pankkikriisin uhka.

”EU-alueen talouskasvu on ennusteiden mukaan hiipumassa. Pääsimme Suomessa kasvu-uralle jälkijunassa, joten jarrutuskin tulee meille pienellä viiveellä. Talouden kunnollinen tasapainotus olisi vaatinut vielä pari kunnollista kasvuvuotta”, Vuori harmittelee.

Aivan oma lukunsa on brexit, jonka viimeisin käänne on tätä kirjoitettaessa edelleen näkemättä. Kävipä väännössä ja mahdollisessa jatkoajassa lopulta kuinka tahansa, kehottaa Vuori suomalaisyrityksiä varautumaan kovaan brexitiin eli Britannian sopimuksettomaan EU-eroon.

Tämän synkimmän skenaarion pohjalta on lopulta selkeintä suunnitella omia askeleita eteenpäin. Tärkeintä on varmistaa oma selusta eli tuotanto-, hankinta- ja jakeluketjujen toimivuus – siitähän huolimatta, että brittiläinen kumppani vakuuttaisi asioiden jatkuvan entisellään.

”Tullien myötä logistiikka ja varastoin-

ti monimutkaistuvat, mikä vaikuttaa myös toimitusvarmuuteen. Moni yritys on täydentänyt varastojaan jo alkuvuoden aikana”, Vuori sanoo.

Muihin yllätyksiin kannattaa varautua, sillä EU-eron jälkeen Britannia voi säädellä itse esimerkiksi yhtiöoikeuteen, immateriaalioikeuksiin, tietosuojaan, terveyden- ja kasvinsuojeluun sekä kuluttajansuoja-asioihin liittyviä määräyksiä EU-säännöistä poikkeavasti.

”Markkinoille tulee epävarmuutta, mutta samalla myös markkina-asemien vaihtelua ja uusjakoja. Kilpailusetelmia saattaa mennä uusiksi, mikä voi avata uusia mahdollisuuksia myös suomalaisyrityksille”, Vuori muistuttaa.

”YRITYKSISSÄ
PUHUTAAN USEIN
RISKIENHALLINNASTA.
MINUSTA PITÄISI
SAMALLA PUHUA MYÖS
MAHDOLLISUUKSIEN
KARTOITTAMISESTA”

VENÄJÄLLÄ ON YHÄ VETOA

Venäjän kauppaa ovat viime vuosina varjostaneet EU:n taluspakotteet ja Venäjän asettamat tuontirajoitukset. Suomalaisten vientisiivu on kaukana takavuosien tasosta ja tätä nykyä noin kuuden prosentin luokkaa. Käyrä on kuitenkin nouseva ja viime vuosina viennin kasvu on ollut jopa 10–15 prosentin luokkaa.

Vuoren mukaan rahkeita olisi parempanakin, sillä itänaapurissa riittää työsarkaa etenkin teollisuuden modernisoinnissa ja digitalisoinnissa, ympäristöteknologiassa,

startupien ja suuryritysten verkottamisessa sekä innovaatioyhteistyössä.

”EU:n taluspakotteet eivät suinkaan estä kaikkea kaupantekoa. Yleinen mielikuva on tässä suhteessa ollut turhankin negatiivinen”, Vuori muistuttaa.

Venäjän maariskit ovat sinällään vanhoja tuttuja. Säädökset ja rajakäytännöt voivat muuttua yhdessä yössä, korruptiota on riittämiin ja tietyillä toimialoilla on jopa rikollisia toimijoita. Valtiontalous on pitkälti riippuvainen öljyn ja kaasun hinnasta.

Kovin heppoisin perustein ei silti Venäjältäkään kannata vetäytyä, sillä aukko täyttyy saman tien kilpailijalla.

”Poliittinen ennakoimattomuus, väestön ikääntyminen ja julkisen velan kasvu ovat asioita, jotka kannattaa Venäjän kohdalla huomioida. Kauppatavatkin länsimaistuvat, mutta henkilösuhteilla ja protokollalla on itänaapurissa edelleen tärkeä sijansa. Niihin kannattaa siis panostaa”, Vuori toteaa.

KIINA KIRII KAUPPATILASTOISSA

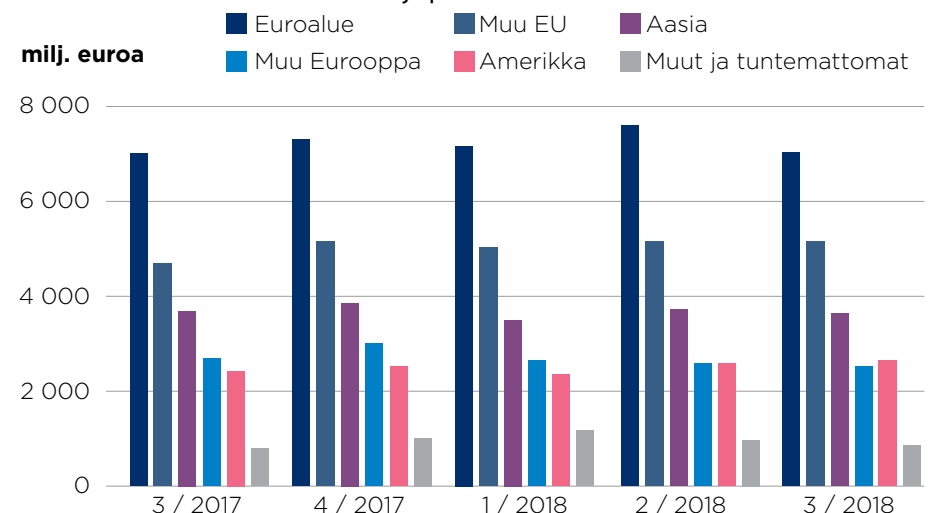
Kiinasta on tullut Suomelle vuosi vuodelta merkittävämpi kauppakumppani ja investointikohte. Suomalaiset investoinnit ovat nousseet jo yli 11 miljardia euroon ja Kiinassa toimii jo noin 400 suomalaisyritystä.

Myös kiinalaisten investoinnit Suomeen kasvavat jatkuvasti. Tällä hetkellä liikutaan jo 7 miljardin euron tasolla, josta tosin valtaosa selittyy taannoisella Supercell-kaupalla.

Vaikka vientikaupan purjeisiin on osunut myötäinen puhuri, on taivaanrannassa myös tummia pilviä. Kiinan ja Yhdysvaltojen kauppasuhteet ovat jo sodan partaalle eikä EU:ssakaan olla kaikilta osin tyytyväisiä kiinalaisten käytöstapoihin.

Aasian jättivaltio on alkanut suosia entistä selkeämmin omia yrityksiään ja sulkenut

Maksutaseen mukainen tavaroiden ja palveluiden vienti alueittain

”Jos markkinoilta vetäytyy nyt, tilalle tulee takuuvarmasti joku toinen”, sanoo Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja Timo Vuori.

tiettyjä sektoreita kokonaan ulkomaisilta kilpailijoilta. Kiinan markkinoilla saakin varautua siihen, että tielle nousee viranomaisen puolelta monenlaisia esteitä ja alati uusia selvityspyyntöjä.

Epäreilujen kilpailutusten lisäksi ulkomaalaisia yrityksiä syrjitään mm. vientiluotoksissa ja raaka-aineiden hankinnassa. Paikallinen sääntely on kaiken kaikkiaan monimutkaista ja tempoilevaa.

”Kiinan BKT:n kovin kasvu on takana ja sitä yritetään paikata muun muassa tällaisin keinoin. Poliittinen ohjaus ja kontrolli lisääntyvät. Nopeasti vaurastunut keskiluokka alkaa talouskasvun hidastuessa huolestua omasta tulevaisuudestaan. Myös väestön ikääntyminen on iso haaste”, Vuori toteaa.

Kiina vaatiikin kansainvälisen kaupan asiantuntijan mukaan entistä enemmän sitkeyttä ja joustavuutta. Ja Venäjän tavoin hyvät henkilösuhteet avaavat keskusjohtoosessa järjestelmässä ja auktoriteetteja arvostavassa kulttuurissa monia ovia. Tässä kohtaa niitä ovat avaamassa myös kauppakamarit.

AMERIKKAA ON YHÄ YKKÖNEN

Monien mielestä nykyisen sekasorron syynä on lähinnä Yhdysvaltain nykyinen ulkopoliitiikka, jossa viitataan kintaalla kansainvälisille kauppasuhteille. Samalla tullimuureilla ja tuontirajoituksilla on pyritty turvaamaan pe-

rinteisen teollisuuden ja maatalouden asema ja työpaikat.

Tässä on Vuoren mukaan myös osittain onnistuttu, vaikka America first -politiikka on syönyt valtavasti dollareita ja sen vaikutukset voivat jäädä tilapäisiksi.

”Moni amerikkalainen ajattelee, että tämä nyt vain on Trumpin kaudesta maksettava hinta. Samalla pelätään jo ensi vuoden presidentinvaaleja, joissa jatkokausi on ostettava entistä kalliimmilla lupauksilla”, Vuori toteaa.

Vaikka meno on voinut näyttää maalilikon silmissä lähinnä riidankylvämiseltä, on Yhdysvaltain talous yhä kovassa iskussa. Työttömyys on ennätyskellisen matalalla, pörssikurssit osoittavat ylöspäin ja bkt on kasvussa.

Vuoren mukaan tämä kertoo maan talouden allistuttavasta dynamiikasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.

”Jos EU:n sisämarkkinat toimoisivat kuten Yhdysvaltojen eri osavaltiot, taottaisiin Euroopassakin kolmanneksen nykyistä parempia bkt-lukuja”, Vuori ynnäilee.

Entä millaisia uutisia vientiyrityksissä kannattaa lähikuukausina seurata?

”Kannattaa olla kartalla Kiina-Yhdysvallat-EU -kolmiodraaman etenemisestä, tulevien eurovaalien tuloksesta ja uuden EU-komission työohjelmasta, joka määrittää EU-agendaa seuraavat viisi vuotta.” ●

Asiantuntijat avuksi vientikaupan kiemuroihin

Sujuva ja yhteisiä pelisääntöjä noudattava kaupankäynti on ollut yksi kauppakamareiden toiminnan peruskivistä alusta lähtien. Keskuskauppakamarin kansainvälisen kaupan johtajan Timo Vuoren mukaan tälle asiantuntemukselle ja osaamiselle on nykytilanteessa entistä enemmän käyttöä.

”Toimimme kolmen V:n periaatteella eli vauhditamme prosesseja, vaikutamme päätöksentekoon sekä verkotamme eri osapuolia keskenään”, myös Kansainvälisen kauppakamarin ICC Finlandin maajohtajana työskentelevä Vuori kertoo.

Kauppakamarin jäsenyrityksillä onkin ulottuvillaan todella kattava asiantuntija- ja vaikuttajaverkosto. Yli 90 maassa toimivan Kansainvälisen kauppakamari ICC:n lisäksi käytössä on 43 Euroopan maata käsittävän Eurochambersin sekä kahdenvälisen kauppakamareiden ja Finncham-verkoston 35 kumppanin asiantuntemus ja kontaktit kaikissa maanosissa.

**We master
the Internet of Things.**
investinhyvinkaaarihimaki.fi

**EY Entrepreneur
Of The Year™**

Etsimme vuoden yrittäjää!

Katso lisätietoja nettisivuiltamme ja ilmoittaudu mukaan Entrepreneur of the Year 2019 -kilpailuun.

Tule kuulemaan lisää seminaareihimme!

Keynote: Bruce Oreck

10.4. Helsinki 29.5. Oulu
15.5. Turku 13.6. Tampere
21.5. Kuopio

Ilmoittautumiset ja tarkemmat tiedot
www.eoy.fi

EY
Building a better
working world

TEE EKOTEKO: TILAA LÄHITUOTTAJALTA

- Painotuotteet
- Suunnittelupalvelut
- Postituspalvelut
- Suurkuvatuotteet
- Messu- ja myymälätuotteet

t-print
PAINOTALO

Luotettava
Kumppani

EKO KOMPASSI

Ahokaari 1-3, 05460 HYVINKÄÄ | Puh. (019) 475 8500 | myynti@t-print.fi | www.t-print.fi

Red Carpet

MONIPUOLISTA OHJELMAA YRITYKSELLENNE

MATCH MADE IN HYVINKÄÄ 30.8.

Yrittäjien verkostoitumistapahtumassa löydät uusia kontakteja ja otat vauhtia syksyyn. Tervetuloa törmäyttämään ideoita muiden yrittäjien kanssa! Sisältää ohjelman, juoma- ja ruokalipun sekä pääsyn Red Carpet -konserttiin.
99 € (sis. alv)

SUOMEN SUURIN TYHY-PÄIVÄ 30.8.

Ohjelma tarjoaa yrityksille kokonaisvaltaisen paketin erilaisia aktiviteetteja ja sopivasti viihdettä Red Carpet -konsertissa helposti koottavana kokonaisuutena!
70 € (sis. alv)

RED CARPET GAALA HOTEL SVEITSISSÄ 29.8.

Sisältää kolmen ruokalajin illallisen, Red Carpet -tunnustuksien jaon ja ohjelman.
10 hlön pöytä / 3000 € (+alv)

RED CARPET GOLF KYTÄJÄLLÄ 30.8.

Sisältää golfauksen tunnettujen henkilöiden kanssa, palkintojen jaon, ruokailun ja oheisohjelman sekä jatkot Villatehtaan konsertissa.
Yksi lähtö (4 hlöä) / 1500 € (+alv)

PREMIUM LOUNGE

FESTIVAALIKONSERTISSA 30.8. / 31.8.

Sisältää viisi pulloa samppanjaa, Tommi Tuomisen ruokamenun ja illan ohjelman.
10 hlön lounge / 3000 € (+alv)

YKSITYINEN ELOKUVANÄYTÖS & LIPUT

FESTIVAALIKONSERTTIIN 30.8. / 31.8.

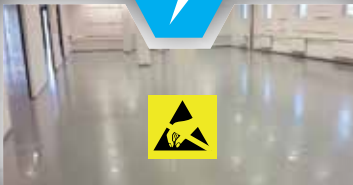
Omasta yksityisestä elokuvanäytöksestä tunnelmaa jatkamaan Villatehtaalle!
Konserteissa esiintymässä:
PE: Vesala, Samuli Edelmann & Orkestra Suora Lähetys ja Olavi Uusivirta
LA: Juha Tapio, Anna Puu, Teflon Brothers ja Ida Paul & Kalle Lindroth.
50 € / hlö (sis. alv)

LUE LISÄÄ JA OSTA OMA PAKETTISI

redcarpetfilmfestival.fi/yrityspaketit
info@redcarpetfilmfestival.fi

Lattiatöiden ammattilainen

Teemme matto-, pinnoitus- ja laattatöitä yli 30 vuoden kokemuksella. Erikoisosaamistamme on ESD-lattioiden asennustyöt. Käytössämme on viimeisin tietotaito alalta, sekä mittausvälineet ESD-lattioiden toiminnan sähköiseen toteamiseen.

ESD-lattiat

Mattotyöt

Laattatyöt

Massapinnoitteet

Lattian tasoitukset

UV-kovet. pinnoitteet